

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ИНСТИТУТ ЗА СТАНДАРДИЗАЦИЈУ СРБИЈЕ

Број: 128/4-10-01/2016
Датум: 13.01.2016. године
БЕОГРАД

ПРОГРАМ РАДА
ИНСТИТУТА ЗА СТАНДАРДИЗАЦИЈУ СРБИЈЕ
ЗА 2016. ГОДИНУ

Празна страница.

САДРЖАЈ:

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ	4
1 ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ИНСТИТУТУ	5
1.1 Правни статус	5
1.2 Делатност	5
1.3 Међународна сарадња	6
1.4 Унутрашња организација	7
1.5 Кадрови	9
1.6 Чланство у Институту	9
1.7 Органи Института	9
1.8 Стручна тела Института	10
1.9 Финансирање	10
1.10. Мисија, визија, циљеви и стратегија	12
2 ДОНОШЕЊЕ СРПСКИХ СТАНДАРДА И СРОДНИХ ДОКУМЕНАТА И ДРУГИ ПОСЛОВИ У ОБЛАСТИ СТАНДАРДИЗАЦИЈЕ	14
2.1 Уопште о доношењу српских стандарда и сродних докумената	14
2.2 Редовне активности	15
2.3 Ванредне активности	32
ПРИЛОЗИ I	33
Прилог 2.1 – Преглед стандарда и сродних докумената по областима стандардизације и методама преузимања и динамици доношења и објављивања у 2016. години	34
Прилог 2.2 – План семинара и радионица за 2016. годину	42
3 СЕРТИФИКАЦИЈА ПРОИЗВОДА, СИСТЕМА МЕНАЏМЕНТА И ОСОБА	48
4 ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН ЗА 2016. ГОДИНУ	49
4.1 Основни подаци	49
4.2 Приходи	50
4.3 Расходи	51
ПРИЛОЗИ II	64
Прилог 4.1 – Остварени расходи за плате запослених у 2016. години и планирани расходи за плате у 2016. години	65
Прилог 4.2 – План кадрова за 2016. годину	67
Прилог 4.3 – План образовања и стручног усавршавања запослених у 2016. години	68
Прилог 4.4 – Преглед расхода по наменама и месецима у 2016. години	69
Прилог 4.5 – План службених путовања у иностранство у 2016. години	70

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Делатност Института за стандардизацију Србије (у даљем тексту: Институт) утврђена је Законом о стандардизацији („Службени гласник РС”, бр. 36/09 и 46/15), Одлуком о изменама и допунама оснивачког акта Института за стандардизацију Србије („Службени гласник РС”, број 93/15) и Статутом Института за стандардизацију Србије („Службени гласник РС”, број 6/11). Према тим документима, делатност Института обухвата (1) послове доношења, објављивања, преиспитивања и повлачења српских стандарда и сродних докумената, друге послове у вези са стандардима и стандардизацијом, као и пружања стручне помоћи за примену односно испуњавање захтева српских стандарда и (2) послове сертификације производа, система менаџмента и особа.

Према члану 29. став 1. тачка 1) Одлуке о изменама и допунама оснивачког акта Института за стандардизацију Србије („Службени гласник РС”, број 93/15), програм рада Института (који садржи и финансијски план Института) доноси Управни одбор Института. На основу члана 34. став 1. тачка 5) Одлуке, тај документ предлаже директор Управном одбору Института. За програм рада Института, као и за његове измене и допуне, потребно је прибавити сагласност оснивача Института, тј. Владе. Годишњи програм рада доставља се министарству надлежном за послове стандардизације у четвртном кварталу текуће године за наредну годину.

У складу са чланом 8. став 5. Одлуке, након доношења закона о буџету, Институт доноси програм рада, а по потреби, доноси измене и допуне програма рада у складу са Законом којим се уређује буџетски систем.

Предлог овог програма рада утврђен је на 78. седници Управног одбора, која је одржана 9. октобра 2015. године.

Програм рада донет је на редовној седници Скупштине одржаној 29. октобра 2015. године, у складу са одредбама раније важеће Одлуке о изменама и допунама оснивачког акта Института за стандардизацију Србије („Службени гласник РС”, број 88/09). Након тога, донета је и ступила на снагу Одлука о изменама и допунама оснивачког акта Института за стандардизацију Србије („Службени гласник РС”, број 93/15 од 13.11.2015. године).

Усаглашавање финансијског плана Института за 2016. годину, који је саставни део овог програма рада, са Законом о буџету Републике Србије за 2016. годину („Службени гласник РС”, бр. 103/15), односно доношење Програма рада у складу са Одлуком о изменама и допунама оснивачког акта Института за стандардизацију Србије („Службени гласник РС”, број 93/15), Управни одбор је извршио на својој 81. (дописној) седници, која је одржана у периоду од 12.01.2016. године до 13.01.2016. године.

1 ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ИНСТИТУТУ

1.1 ПРАВНИ СТАТУС

Према Закону о стандардизацији („Службени гласник РС”, број и 46/15) и Одлуци о изменама и допунама оснивачког акта Института за стандардизацију Србије („Службени гласник РС”, број 93/15), Институт за стандардизацију Србије (у даљем тексту: Институт) је је једино национално тело за стандардизацију у Републици Србији, установа која има статус правног лица и послује у складу са прописима којима се уређује правни положај јавних служби.

Оснивање Института уписано је у регистар Привредног суда у Београду 4. јануара 2010. године, у регистарски уложак бр. 5-1208-00.

Права, обавезе и одговорности Института утврђене су Законом о стандардизацији, одлуком о изменама и допунама оснивачког акта, статутом и другим правним актима.

Оснивач Института је Република Србија, за коју оснивачка права врши Влада, у складу са законом.

Седиште Института је у Београду, у Улици Стевана Бракуса бр. 2.

У складу са чланом 57. Одлуке о изменама и допунама оснивачког акта Института за стандардизацију Србије, највиши општи акт, Статут Института за стандардизацију Србије („Службени гласник РС”, број 06/11), на који је Влада дала сагласност својим решењем од 23. децембра 2010. године („Службени гласник РС”, број 102/10), као и друге опште акте, треба ускладити са одредбама Одлуке у року од шест месеци од њеног ступања на снагу.

1.2 ДЕЛАТНОСТ

Делатност Института утврђена је чланом 7. Закона о стандардизацији, којим је утврђено да Институт обухвата послове у вези са доношењем српских стандарда и сродних докумената, као и друге послове који су повезани са стандардима и стандардизацијом. Тачније речено, Институт обавља следеће послове:

- 1) доноси, објављује, преиспитује и повлачи српске стандарде, у складу са правилима Института;
- 2) даје тумачење српских стандарда, као и тумачење примене српских стандарда, на захтев заинтересоване стране;
- 3) обезбеђује усаглашеност српских стандарда са међународним и европским стандардима;
- 4) води регистар донетих и повучених српских стандарда, у складу са правилима Института;
- 5) учествује у изради и преиспитивању међународних и европских стандарда, у областима које су од интереса за Републику Србију;
- 6) сарађује са међународним и европским организацијама за стандардизацију и националним телима за стандардизацију држава потписница одговарајућих споразума из области стандардизације;
- 7) извршава задатке у вези са стандардизацијом, у складу са обавезама из потврђених међународних споразума чији је потписник Република Србија;
- 8) обезбеђује доступност јавности донетих и повучених српских стандарда, публикација, као и стандарда и публикација одговарајућих међународних, европских и националних тела за стандардизацију и врши њихову продају;
- 9) доставља обавештење, на захтев органа државне управе, о томе да ли је у области која се уређује техничким прописом донет одговарајући српски стандард или предстоји његово доношење, односно да ли постоји одговарајући међународни или европски стандард;
- 10) делује као информативни центар за стандарде, за информисање и обавештавање о стандардима, у складу са захтевима предвиђеним у одговарајућим међународним

споразумима и обавезама које произлазе из чланства у одговарајућим међународним и европским организацијама за стандардизацију;

11) представља и заступа интересе стандардизације у Републици Србији у међународним и европским организацијама за стандардизацију;

12) одобрава употребу националног знака усаглашености са српским стандардима, у складу са правилима Института;

13) доноси правила на основу којих се доносе, објављују, преиспитују и повлаче српски стандарди;

14) поверава заинтересованим странама, у складу са својим правилима, израду предлога српских стандарда у специфичним областима;

15) промовише примену српских стандарда;

15а) пружа стручну помоћ за примену односно испуњавање захтева српских стандарда;

15б) послове сертификације производа, система менаџмента и особа;

16) обавља и друге послове из области стандардизације, у складу са законом и одлуком о оснивању.

Послови наведене у тачкама 1), 2), 4), 8), 13), 14) 15) и 15а) претходног става односе се и на сродне документе (техничке спецификације, техничке извештаје, спецификације доступне јавности, упутства и сл.). Послове наведене у тачкама 15а) и 15б) Институт не може да обавља за истог клијента.

1.3 МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА

Као национална организација за стандардизацију, Институт представља и штити интересе Републике Србије у следећим међународним и европским организацијама за стандардизацију:

– Међународној организацији за стандардизацију (ISO), у којој има статус пуноправног члана од 1950. године;

– Међународној електротехничкој комисији (IEC), у којој има статус пуноправног члана од 1953. године;

– Међународном IEC систему за испитивање усаглашености и сертификацију (IECEE), у оквиру којег функционише шема признавања резултата испитивања (IECEE/CB-Scheme), у којој Институт има статус пуноправног члана од 1985. године;

– Европском комитету за стандардизацију (CEN), у којем има статус придруженог члана од 1. јануара 2008. године;

– Европском комитету за електротехничку стандардизацију (CENELEC), у којем има статус придруженог члана од 1. октобра 2005. године.

Пуноправно чланство Института у европским организацијама за стандардизацију CEN и CENELEC је један од услова за придруживање Републике Србије Европској унији (ЕУ).

Институт је 21. јуна 2011. године потписао Меморандум о разумевању са Европским институтом за телекомуникационе стандарде (ETSI¹) и у контексту правила процедуре те европске организације добио статус „националне организације за стандарде”.

Поред непосредног чланства у поменутиим организацијама, Институт прати рад и повремено учествује у раду Радне групе за сарадњу у области регулације и политику стандардизације, радног тела Економске комисије за Европу Уједињених нација (UN/ECE/TRADE/WP.6).

¹ ETSI = European Telecommunication Standards Institute

1.4 УНУТРАШЊА ОРГАНИЗАЦИЈА

Унутрашња организација Института, називи радних места, опис послова, број извршилаца и посебни услови за обављање послова уређени су Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Институту, који доноси Управни одбор на предлог директора Института. Важећи правилник донет је на 38. седници Управног одбора, одржаној 1. јула, а примењује се од 14. јула 2011. године, а његове измене и допуне донете су 25.01.2013. године (бр. 206/2-51-02/2013) и 17.07.2013. године (бр. 206/4-51-02/2013), а пречишћен текст бр. 206/6-51-02/2013, утврђен је на 56. седници Управног одбора одржаној 12.09.2013. године.

Према важећем правилнику, послови из делокруга Института обављају се у четири основне организационе јединице, и то у:

- Сектору за опште области стандардизације,
- Сектору за електротехничку стандардизацију,
- Сектору за информативно-издавачку делатност и
- Сектору за заједничке послове,

односно у унутрашњим организационим јединицама у саставу поменутих сектора, као и у Одељењу за међународну сарадњу и европске интеграције, која је организациона јединица ван састава сектора.

За обављање послова из делокруга Института који су по својој природи специфични и за које се захтева посебна стручност, самосталност и креативност у раду, предвиђена су два самостална извршилачка радна места ван сектора и одељења, и то радна места:

- саветника директора за техничко-методолошка питања стандардизације,
- саветника за интегрисани систем менаџмента – представник руководства за интегрисани систем менаџмента.

У Сектору за опште области стандардизације предвиђено је 30 извршилаца, укључујући руководиоца сектора, а запослено је 18 извршилаца. Послови из делокруга овог сектора обављају се у осам унутрашњих организационих јединица, и то у:

1. Одељењу за рударство и металургију,
2. Одељењу за машинство,
3. Одељењу за хемијске технологије,
4. Одељењу за грађевинарство,
5. Одељењу за саобраћај, возила и механизацију,
6. Одељењу за пољопривреду, прехранбену и дрвну индустрију и шумарство,
7. Одељењу за безбедност, заштиту и животну средину,
8. Одељењу за опште стандарде.

У Сектору за електротехничку стандардизацију предвиђено је 13 извршилаца, укључујући руководиоца сектора, а запослено је осам извршилаца. Послови из делокруга овог сектора обављају се у три унутрашње организационе јединице, и то у:

1. Одељењу за електроенергетику,
2. Одељењу за електронику и телекомуникације и
3. Одељењу за информационе технологије.

У Сектору за информативно-издавачку делатност предвиђена су 24 извршиоца, укључујући руководиоца сектора, а запослено је 21 извршилаца. Послови из делокруга овог сектора обављају се у пет унутрашњих организационих јединица, и то у:

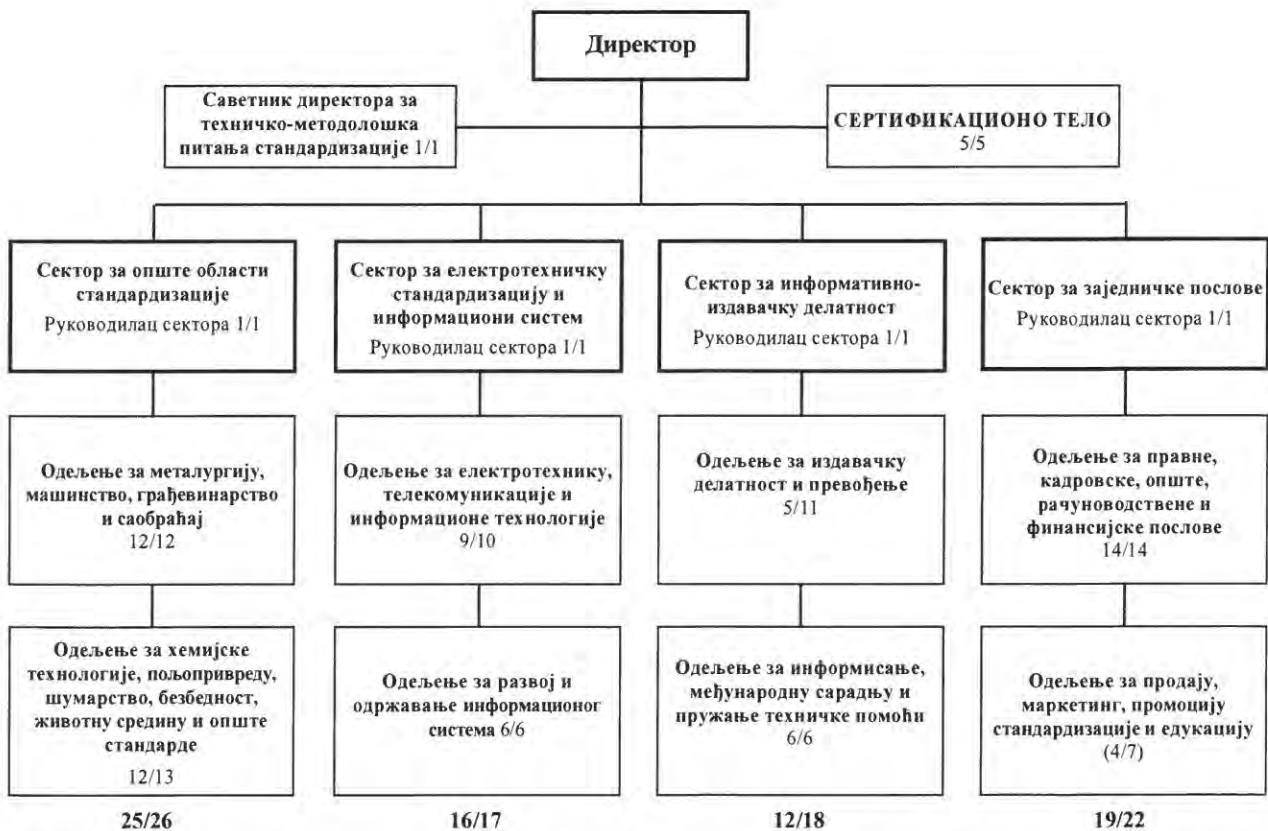
1. Одељењу за језичку редакцију публикација,
2. Одељењу за графичко-техничку обраду публикација,
3. Информационом центру (који се уподобљава одељењу),
4. Одељењу за промоцију стандардизације и едукацију, и
5. Одељењу за развој и одржавање информационог система.

У Сектору за заједничке послове предвиђено је 15 извршилаца, укључујући руководиоца сектора, а запослено је 12 извршилаца. Послови из делокруга овог сектора обављају се у две унутрашње организационе јединице, и то у:

1. Одељењу за правне, кадровске и опште послове,
2. Одељењу за рачуноводствене и финансијске послове.

На дан 30. септембра 2015. године у Институту је на неодређено време био запослен 61 извршилац.

Узимајући у обзир чињеницу да је у 2015. години ступио на снагу Закон о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору („Сл. гласник РС“, бр 68/2015), Институт је у сарадњи са Министарством привреде, сачинио нацрт акта о систематизацији и организацији радних места, чије је доношење у процедури, у складу са овим законом. Према нацрту наведеног акта, нова организациона шема Института у 2016. години, биће успостављена као на сл. 1.

НАПОМЕНА: Поред назива организационих јединица, односно назива радних места ван организационих јединица уписани су број систематизованих радних места/број систематизованих извршилаца.

Слика 1 – Шематски приказ планиране унутрашње организације Института за 2016. годину

1.5 КАДРОВИ

Финансијским планом Института за 2016. годину предвиђена су средства за плате и социјалне доприносе на терет послодавца за 61 извршиоца, и то: 45 са високом школском спремом (ВСС), укључујући три са магистратуром; два са вишом школском спремом (ВШС); и 14 са средњом стручном спремом.

1.6 ЧЛАНСТВО У ИНСТИТУТУ

Члан Института може постати привредно друштво, предузеће, друго правно лице или предузетник који су основани по прописима Републике Србије, као и физичко лице које је држављанин Републике Србије (у даљем тексту: заинтересоване стране). Учлањење у Институт је добровољно, а чланство се не може преносити или преузимати.

У Институту постоје три категорије чланова: редовни, почасни и заслужни чланови.

Редовни чланови су заинтересоване стране које су се учланиле у Институт по поступку утврђеном у Статуту и Правилнику о чланству Института.

Почасне чланове и заслужне чланове именује Скупштина Института у складу са општим актом о предлагању и именовању почасних и заслужних чланова.

На дан 30. септембра 2015. године Институт је имао 80 редовних чланова.

Члан Института има право да непосредно или преко овлашћеног представника учествује у раду и управљању Институтом, као и право на материјалне погодности које су ближе уређене посебном одлуком Управног одбора².

Остала права и обавезе чланова Института, као и друга питања у вези са чланством, ближе се уређују Статутом и Правилником о чланству у Институту.

1.7 ОРГАНИ ИНСТИТУТА

Органи Института су: скупштина, управни одбор, надзорни одбор и директор.

Скупштина је највиши орган Института. Њу чине оснивач и чланови Института. Привредна друштва, предузећа и друга правна лица чланови Института, као и Оснивач, учествују у раду Скупштине преко овлашћених представника. Сваки члан Института правно лице има по једног представника у Скупштини, а оснивач најмање пет представника.

Предузетници и физичка лица чланови Института непосредно учествују у раду Скупштине. Члан Института, односно његов представник, као и представници оснивача у Скупштини, имају по један глас.

Скупштина Института конституисана је на првој седници, која је одржана 18. јуна 2007. године.

Управни одбор је орган управљања пословањем Института, који за свој рад одговара Скупштини. Управни одбор има председника и шест чланова. Председника и чланове Управног одбора именује и разрешава оснивач. Мандат председника и чланова Управног одбора траје четири године, уз могућност поновног именовања. Управни одбор именован је решењем оснивача (Владе) од 4. децембра 2013. године.

Директор Института је пословодни орган који представља и заступа Институт као правно лице, и то са неограниченом одговорношћу, руководи радом Института и одговара за законитост рада и пословања. За свој рад директор одговара Управном одбору.

Директора Института именује и разрешава оснивач, на предлог Управног одбора. Директор Института именован је 2. априла 2009. године, а мандат му је истекао 2. априла 2014. године, али је према закључку УО обављао дужност до разрешења, односно до именовања вршиоца дужности директора, кога је Влада именovala решењем од 01.12.2015. године.

² Ову одлуку Управни одбор је донео на својој другој седници, одржаној 8. фебруара 2008. године.

Надзорни одбор је орган контроле законитости рада и финансијског пословања Института, који за свој рад одговара скупштини Института. Надзорни одбор има председника и два члана. Председника и чланове Надзорног одбора именује и разрешава оснивач. Надзорни одбор именован је решењем Владе 24 број 119-6349/2011 од 18. августа 2011. године („Службени гласник РС”, бр. 62/11). Надзорном одбору, мандат је истекао 18. августа 2015. године. Институт је на редовној пролећној седници 30.04.2015. године, Скупштине Института организовао избор кандидата за члана Надзорног одбора из редова чланова Института. Такође, дана 17. јула, изабран је кандидат за члана из редова запослених, а затим је Институт, предлоге кандидата доставио оснивачу ради именовања. До доношења овог акта, нови састав Надзорног одбора није изабран, нити је разрешен стари. Стари састав надзорног одбора обављаће функцију надзора, до свог разрешења.

1.8 СТРУЧНА ТЕЛА ИНСТИТУТА

Стручна тела Института су стручни савети и комисије за стандарде и сродне документе.

Стручни савети усмеравају стручни рад комисија за стандарде и сродне документе, које су образоване за поједине области стандардизације. Рад у стручним саветима је добровољан. Председника и чланове стручних савета именује Управни одбор из редова представника чланова Института, који су признати стручњаци у области, односно областима за које је стручни савет образован. За свој рад стручни савети одговарају Управном одбору.

У Институту постоје два стручна савета: Стручни савет за опште области стандардизације и Стручни савет за стандардизацију у областима електротехнике, информационих технологија и телекомуникација. Стручни савет за стандардизацију у области оцењивања усаглашености укинут је одлуком Управног одбора Института за стандардизацију Србије донетој на седници која је одржана 4. јануара 2012. године.

Стручни савети су образовани одлукама Управног одбора које су донете на његовој 61. седници, одржаној 24. фебруара 2014. године, за наредни петогодишњи мандатни период, тј. од 2014. до 2019. године.

Стручни рад Института у ужим областима стандардизације одвија се у комисијама за стандарде и сродне документе, којих има 187. Ове комисије планирају, припремају, преиспитују и одржавају српске стандарде и сродне документе у припадајућим областима стандардизације, прате рад и учествују у раду одговарајућих техничких радних тела међународних и европских организација за стандардизацију и обављају друге задатке у вези са стандардима и стандардизацијом.

У оквиру својих надлежности, комисије за стандарде предлажу директору Института доношење српских стандарда и сродних докумената у ужим областима стандардизације за које су образоване. Рад у комисијама за стандарде је добровољан и заснива се на општим начелима стандардизације која су утврђена Законом о стандардизацији. Акте о образовању и престанку рада комисија за стандарде доноси директор Института, на предлог надлежног стручног савета.

1.9 ФИНАНСИРАЊЕ

Према члану 9. Закона о стандардизацији, Институт стиче средства за обављање своје делатности на следеће начине:

- 1) из прихода које оствари наплатом чланарина;
- 2) продајом српских стандарда, сродних докумената и других публикација;
- 3) из прихода које оствари продајом услуга;
- 4) из буџета Републике Србије;
- 5) из других извора, у складу са законом.

Потребна средства за рад утврђују се годишњим програмом рада Института, чији је саставни део и финансијски план.

Износ средстава за рад Института који се обезбеђује из буџета Републике Србије одређује се на основу годишњег програма рада, узимајући у обзир предвиђени приход од чланарина, продаје српских стандарда, сродних докумената и других публикација, наплате услуга, као и предвиђени приход из других извора. Као индиректни корисник буџетских средстава, ова средства Институт добија преко министарства које је надлежно за питања стандардизације.

Након доношења закона о буџету, ради усклађивања са висином средстава намењених за финансирање Института утврђених тим законом, Институт, по потреби, доноси измене и допуне годишњег програма рада.

Институт продаје српске стандарде, сродне документе и друге публикације. Поред тога, на основу закључених уговора о коришћењу ауторских права, умножавању и дистрибуцији, Институт продаје међународне стандарде и сродне документе, стандарде и сродне документе других земаља (Немачке, Велике Британије, Руске Федерације, Заједнице Независних Држава), као и стандарде и сродне документе Европског комитета за телекомуникационе стандарде и Америчког друштва за испитивање и материјале.

У складу са статутом Института, Управни одбор доноси одлуку о висини накнада за стандарде, сродне документе и друге публикације, као и о висини накнада за услуге које врши Институт, а та одлука објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Важећу одлуку Управни одбор је донео на 38. седници, која је одржана 1. јула 2011. године. Одлука о изменама и допунама ове одлуке донета је на 48. седници Управног одбора која је одржана 13. септембра 2012. године, објављена је у „Службеном гласнику Републике Србије” бр. 91/12 од 21. септембра 2012. године, а примењује се од 01. октобра 2012. године. Пречишћен текст Одлуке, број: 2537/2-51-02/2013, утврђен је на 56. седници Управног одбора, одржаној 12.09.2013. године, нове измене и допуне број 2723/2-51-02/2014 донете су на 67. седници одржаној 10.10.2014. године, а затим и измене и допуне број 2540/1-51-02/2015 од 28.08.2015. године, које су објављене у „Службеном гласнику Републике Србије” бр. 76/15.

Продаја међународних стандарда и сродних докумената, као и националних стандарда и сродних докумената других земаља врши се на исти начин као и продаја српских стандарда и сродних докумената, осим што се при продаји тих публикација примењују каталожке цене њихових издавача, које се прерачунавају у динаре.

Чланарина у Институту утврђује се одлуком Управног одбора за сваку календарску годину. Одлуку о висини чланарине за 2016. годину Управни одбор донеће до краја 2015. године, у складу са статутом Института.

Средства за чланарине Института у европским и међународним организацијама за стандардизацију, која се утврђују годишњим програмом рада Института, обезбеђују се из буџета Републике Србије.

На основу мишљења Министарства финансија – Сектора за фискални систем од 18. фебруара 2008. године, Институт није обвезник плаћања пореза на додату вредност (ПДВ) за послове из свог делокруга.

На финансијско-материјално пословање Института примењују се одредбе Закона о буџетском систему („Службени гласник РС”, бр. 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013, 142/14, 68/15) и Закона о јавним набавкама („Службени гласник РС”, бр. 124/12, 14/15 и 68/15), као и подзаконских аката за њихово спровођење.

1.10 МИСИЈА, ВИЗИЈА, ЦИЉЕВИ И СТРАТЕГИЈА ИНСТИТУТА

Мисија³

Мисија Института као јавне установе проистиче из члана 7. Закона о стандардизацији, члана 10. Одлуке о изменама и допунама оснивачког акта Института, односно члана 10. статута Института.

Визија⁴

Визија Института је да у наредном петогодишњем периоду, на међународном, европском и субрегионалном плану, постане препознатљива национална организација за стандардизацију која управља националним системом стандардизације у Републици Србији на начин на који се то чини у земљама Европске уније (ЕУ) и другим модерним демократским земљама, и која се одликује изврсношћу својих публикација и услуга, као и компетентношћу, професионалношћу и преданошћу својих запослених.

Циљеви

Општи циљ Института је да се успостави ефикасан и ефикасан систем националне стандардизације који ће трајно омогућавати да се у прихватљивом року успешно задовоље потребе оснивача и чланова Института, других заинтересованих страна и, уопште, шире друштвене заједнице у нашој земљи, као и да се створе неопходни услови за убрзано приступање Републике Србије ЕУ, што је истовремено и крајњи циљ државне стратегије.

Најважнији појединачни циљеви Института за период од 2016. до 2020. године су:

– да Институт трајно задржи пуноправно чланство у међународним организацијама за стандардизацију ISO и IEC, као и да активно учествује у креирању и спровођењу политика и стратегија тих организација;

– да се што пре, а најкасније до краја 2016. године, испуне сви формални услови чије испуњење зависи од Института, и они чије испуњење зависи од органа државне управе, који су потребни да би Институт стекао статус пуноправног члана Европског комитета за стандардизацију (CEN) и Европског комитета за електротехничку стандардизацију (CENELEC);

– да се настави са преузимањем европских стандарда и сродних документа у роковима које прописују европске организације за стандардизацију, као и да се интензивно ради на стварању потребних услова за активно учествовање у свим активностима европских организација за стандардизацију ради представљања и заступања интереса Републике Србије у вези са стандардизацијом;

– да се настави са оспособљавањем представника Института за активно учествовање у изради и преиспитивању међународних и европских стандарда у областима које су од интереса за Републику Србију;

– да се настави са оспособљавањем запослених у Институту за активно учествовање у доношењу и преиспитивању међународних и европских стандарда у областима које су од интереса за Републику Србију;

– да се непрестаном хармонизацијом српских стандарда и сродних докумената са актуелним европским и међународним стандардима потпомаже развој и конкурентност српске привреде у условима растуће међународне економске интеграције и неопходности одрживог развоја, односно уклањају постојеће и спречавају евентуалне нове техничке препреке у трговини;

³ Друштвена улога Института.

⁴ Представа о томе шта Институт жели да оствари.

- да се знатно повећа број српских стандарда на српском језику којима су одговарајући европски и међународни стандарди и сродни документи преузети методом превођења;
- да се знатно повећају број чланова Института и број српских стручњака који учествују у раду комисија за стандарде и сродне документе;
- да се испуни највећи број услова и започне поступак акредитације; и
- да се очува стечени пословни углед Института и подигне на још виши ниво.

Стратегија⁵

У остваривању својих циљева Институт ће примењивати следећу стратегију:

- интезивно ће радити на преузимању првенствено европских стандарда (EN⁶) и сродних докумената; уколико за поједине предмете стандардизације они не постоје и не предстоји њихово доношење, преузимаће међународне стандарде и сродне документе, а тек уколико ни они не постоје и не предстоји њихово доношење, развијаће изворне српске стандарде и сродне документе или ће преузимати националне стандарде других земаља;
- при преузимању европских стандарда и сродних докумената приоритет ће имати преузимање хармонизованих стандарда и хармонизационих докумената (HD⁷), јер они садрже техничке појединости помоћу којих се на најрационалнији начин могу испунити основни захтеви европских директива „новог приступа”, а при утврђивању приоритета Институт ће имати у виду првенствено европске директиве које су транспоноване у домаће техничке прописе, као и оне чије транспоноване је у припреми;
- кад год је могуће, европски, односно међународни стандарди и сродни документи, биће преузимани превођењем на српски језик, а уколико се то не буде могло остварити у разумном року, биће преузимани на једном од службених језика европских организација за стандардизацију, по правилу на енглеском језику;
- извршиће све потребне анализе и интензивно радити на испуњавању прописаних услова како би створио могућност да до краја године започне поступак акредитације.

⁵ Скуп метода и средстава за остварење визије Института.

⁶ Скраћеница која потиче од француског термина *Européen Norm* (европски стандард).

⁷ Скраћеница која потиче од енглеског термина *Harmonization Document* (хармонизациони документ). Хармонизационе документе објављује само CENELEC и они имају исти статус као европски електротехнички стандарди.

2 ДОНОШЕЊЕ СРПСКИХ СТАНДАРДА И СРОДНИХ ДОКУМЕНАТА И ДРУГИ ПОСЛОВИ У ОБЛАСТИ СТАНДАРДИЗАЦИЈЕ

2.1 УОПШТЕ О ДОНОШЕЊУ СРПСКИХ СТАНДАРДА И СРОДНИХ ДОКУМЕНАТА

Правни основ за доношење српских стандарда и сродних докумената је члан 7. Закона о стандардизацији.

При планирању доношења српских стандарда и сродних докумената у 2016. години у обзир су узета два најзначајнија приоритета генералне политике економских односа Републике Србије са иностранством:

- испуњавање обавеза које произлазе из Споразума о стабилизацији и придруживању (ССП) и започетих преговора у вези са Преговарачким поглављем 1 – Слободан проток робе;
- испуњавање обавеза које произлазе из Споразума о слободној трговини у Централној Европи (CEFTA⁸);
- приступање Светској трговинској организацији (СТО);

као и испуњавање обавеза у вези са стандардима и стандардизацијом које проистичу из других регионалних иницијатива и билатералних аранжмана од интереса за Републику Србију.

У контексту поменутих интеграција, хармонизација српских стандарда са међународним и европским стандардима треба да допринесе постепеном смањењу техничких препрека у трговини између Републике Србије и других земаља, да би у моменту приступања тим организацијама препреке биле уклоњене.

При приступању СТО Република Србија ће, поред осталих докумената, морати да прихвати Споразум о техничким препрекама у трговини, који у Анексу 3 садржи Кодекс добре праксе за припрему, доношење и примену стандарда. Као национална организација за стандардизацију, Институт је још почетком 1998. године званично обавестио Информациони центар ISO/IEC у Женеви да добровољно прихвата и да ће се у свом раду придржавати овог кодекса. Прихватајући овај кодекс Институт се, поред осталог, обавезао да као основу за израду српских стандарда користи међународне стандарде или бар њихове најважније делове, када ови стандарди постоје или су пред објављивањем.

У контексту намера да се Република Србија што пре интегрише у ЕУ, један од циљева Института је да у току 2016. године поднесе пријаву за пуноправно чланство у Европским организацијама за стандардизацију CEN и CENELEC. Институт очекује да проверивачи CEN-а и CENELEC-а изврше проверу испуњености услова прописаних за достизања пуноправног чланства у другој половини 2016. године. Од 1. јануара 2007. године до 30. септембра 2015. године Институт је преузео 24.943 европска стандарда и сродна документа и објавио исто толико идентичних српских стандарда и сродних докумената. Од тог броја, 17.446 преузетих европских стандарда и сродних документа објавио је CEN, 6.990 објавио је CENELEC, а 507 објавио је ETSI. У истом периоду Институт је повукао (ставио ван снаге) 13.576 српских стандарда и сродних докумената који су били у супротности са преузетим европским стандардима и сродним документима или застарели и технички нерелевантни.

У складу са приоритетом националне стандардизације да се убрза преузимање и повећа број примењених европских стандарда, као и у складу са циљем да се испуне услови који ће Институту омогућити да стекне статус пуноправног члана у европским организацијама за стандардизацију, од 2007. године све комисије за стандарде организовано су приступиле усаглашавању припадајућих српских стандарда са одговарајућим европским стандардима и хармонизационим документима. Од 1. јануара 2007. године до 30. септембра 2015. године Институт је објавио 17.446 нелектротехничких српских стандарда и сродних докумената, који су идентични са одговарајућим европским стандардима, односно сродним

⁸ CEFTA = Central Europe Free Trade Agreement

документима које је објавио CEN. До истог датума Институт је објавио 6.990 српских стандарда и сродних докумената у области електротехнике, који су идентични са одговарајућим европским стандардима, односно сродним европским документима које је објавио CENELEC. Поред тога, Институт је до истог датума преузео 507 европских стандарда и сродна докумената које је објавио ETSI. Другим речима, према подацима добијеним од европских организација CEN и CENELEC, Институт је до 30. јуна 2015. године преузео око 96 % свих европских стандарда или, тачније, 95,29 % свих европских стандарда (укључујући 95,02 % хармонизованих) које је објавио CEN, а који су до тог датума морали да буду имплементирани на националном нивоу у земљама чланицама ЕУ и Европске асоцијације за слободну трговину (EFTA), као и 94,82 % свих европских стандарда (укључујући 97,59 % хармонизованих које је објавио CENELEC).

Преузимање европских и међународних стандарда врши се према интерним правилима Института, која су усклађена са правилима CEN-а и CENELEC-а, односно ISO-а и IEC-а. При преузимању се користе (1) *метода превођења*, (2) *метода проглашавања* и (3) *метода прештампавања*, у зависности од одлука комисија за стандарде и могућности да се обезбеди превођење на српски језик оних европских и међународних стандарда за које у нашој земљи постоји највећи интерес и потреба, али и спремност заинтересованих страна да у превођење стандарда инвестирају потребна средства и/или рад својих стручњака.

Имајући у виду укупан број европских стандарда, као и велике трошкове превођења и накнадне обраде, преузимање ће се вршити претежно методом проглашавања и методом прештампавања. Иако је за кориснике најкорисније превођење стандарда, ова метода ће бити коришћена у случајевима када заинтересоване стране желе и могу да обезбеде квалитетне стручне преводе европских, међународних или националних стандарда других земаља који служе као основа за доношење одговарајућих српских стандарда, односно финансијска средства која су потребна за прибављање таквих превода по тржишним условима. Превођење стандарда на српски језик ће и у 2016. години, као и у наредним годинама, представљати приоритет у раду Института.

2.2 РЕДОВНЕ АКТИВНОСТИ

РЕДОВНА АКТИВНОСТ 1: Доношење српских стандарда и сродних докумената

У складу са обавезом из Закона о стандардизацији и Одлуком о изменама и допунама оснивачког акта Института, Институт је припремио план доношења српских стандарда и сродних докумената за 2016. годину. Тај план је комплементарни део овог програма рада, у делу који се односи на доношење српских стандарда и сродних докумената, и представља синтезу појединачних планова доношења српских стандарда и сродних докумената за 2016. годину од стране 169 комисија за стандарде. Свака од тих комисија је свој план за 2016. годину припремила на основу свог програма рада у припадајућој области стандардизације, узимајући у обзир потребе органа државне управе, привредних субјеката, тела за оцењивање усаглашености, научноистраживачких организација, образовних установа и других заинтересованих страна чији представници учествују у раду комисија.

План доношења српских стандарда и сродних докумената за 2016. годину израђен је по методологији по којој су планске категорије резултати три фазе израде српских стандарда, и то: предлози нових пројеката⁹, нацрти стандарда¹⁰, дефинитивни текстови нацрта стандарда¹¹ и објављени стандарди¹². Број планираних стандарда за сваку појединачну

⁹ Одређени предмет рада у плану доношења стандарда који је планиран да се донесе као нови стандард или као измена или ревизија претходног издања стандарда.

¹⁰ Документ настао уобличавањем преднацрта у складу са одредбама релевантних упутстава Института, на којем је извршена унификација и који се, одлуком комисије за стандарде, ставља на јавну дискусију.

¹¹ Документ настао на основу нацрта и примедба и предлога достављених у периоду јавне дискусије које је комисија за стандарде усвојила и који одлуком комисије за стандарде добија сагласност за објављивање.

област стандардизације дат је у табели 2.1, а ознаке и наслови свих планираних стандарда у Плану доношења српских стандарда и сродних докумената за 2016. годину, који је објављен на интернет-презентацији Института.

У 2016. години Институт планира рад на 1.796 српских стандарда и сродних докумената. Од тог броја неки ће бити завршени до фазе нацрта, неки до фазе дефинитивног текста нацрта, а неки до фазе стандарда (објављеног документа). У складу с тим, у 2016. години планира се израда 1.479 нацрта и 1.514 дефинитивна текста нацрта, као и објављивање 1.317 српских стандарда и сродних докумената. У план се први пут уноси 1.610 стандарда и сродних докумената, од којих ће 243 бити на српском, а 1.367 на енглеском језику (видети табелу 2.1). У 2016. години планира се објављивање 1.110 српских стандарда и сродних докумената за које ће процес доношења започети и завршити се у 2016. години.

Од 1.610 стандарда и сродних докумената на којима ће се радити у 2016. години, а први пут се уносе у план, 1.522 ће бити усаглашено са европским стандардима и сродним документима, 88 са међународним стандардима и сродним документима (79 са ISO, 5 са IEC и 4 са ISO/IEC), а планира се рад и на 46 изворних српских стандарда, као резултат преиспитивања и доношења одлуке о ревизији и/или измени постојећих издања.

У вези са израдом плана, на захтев Института, у мају ове године Министарство привреде позвало је релевантна министарства Владе Републике Србије и Акредитационо тело Србије да доставе своје листе српских стандарда и сродних докумената које Институт треба приоритетно да донесе у 2016. години, да би служили као подршка спровођењу техничких и других прописа у областима за које су надлежна поједина министарства. Позвана министарства доставила су Институту своје предлоге за израду српских стандарда који су релевантни за спровођење техничких прописа чије је доношење предвиђено у 2016. години, а помоћу којих ће у наш правни систем бити преузете европске директиве „новог приступа” и друге директиве, као и листу стандарда које треба донети на српском језику, и то: Министарство унутрашњих послова, Министарство одбране, Министарство културе и информисања, Министарство трговине, туризма и телекомуникација, Министарство рударства и енергетике, Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, Министарство здравља, Дирекција за мере и драгоцене метале, и Акредитационо тело Србије.

У циљу што веће транспарентности и јавности рада, на интернет страници Института објављен је јавни позив свим заинтересованим странама да предложе доношење српских стандарда за 2016. годину.

Такође, обавеза Института је да у току 2016. године редовно преузима све стандарде са листа хармонизованих европских стандарда за европске директиве о електричним уређајима за рад на ниском напону (LVD), електромагнетској компатибилности (EMC), безбедности машина (MD), општој безбедности производа (GPSD), лифтовима (LD), личној заштитној опреми (PPE), опреми и заштитним системима намењеним за употребу у потенцијално експлозивним атмосферама (ATEX), буци коју емитује опрема која се употребљава на отвореном простору, радио и телекомуникациону терминалну опрему (RTTED), мерне инструменте (MID), као и за остале у међувремену преузете директиве.

У организационим јединицама Института, односно ширим областима стандардизације планира се доношење следећих стандарда и сродних докумената:

У области **рударства и металургије** планира се израда нацрта и дефинитивних текстова нацрта стандарда у следећим ужим областима: ватростални материјали, челик; сиво, темперовано и нодуларно ливено гвожђе; бакар и легуре бабра; методе хемијских анализа

¹² Документ настао уобличавањем дефинитивног текста нацрта и који је решењем директора утврђен као стандард или сродни документ.

гвожђа и челика; испитивања без разарања; механичка испитивања метала; експлозивни за цивилну употребу; рударство; нафтно рударство; и металургија праха.

У области **машинства** планира се израда нацрта и дефинитивних текстова нацрта стандарда у следећим ужим областима: машине алатке; заваривање и сродни поступци; покретне посуде под притиском; дизалице; делови за причвршћивање (навоји, вијци и навртке); технички цртежи, толеранције и зупчаници; гасна инфраструктура, опрема за природни течни нафтни гас; мерење протока флуида у затвореним цевоводима и мерење количине енергије; уређаји за грејање и грејна тела; индустријске арматуре; гасни апарати; котловска постројења; лифтови, покретне степенице и покретна базишта; опрема за примену сунчеве енергије; безбедност машина; хидрауличне машине и криогена техника; и механичке вибрације и удари.

У области **хемијских технологија** планира се израда нацрта и дефинитивних текстова нацрта стандарда у следећим ужим областима: корозија и заштита материјала од корозије металним и другим неорганским превлакама; природни гас; текстил; текстилне машине и помоћни уређаји; еластичне, текстилне и ламинатне подне облоге; заштитна одећа и заштитна опрема; мазива и сродни производи; горива нафтног порекла; цеви, фитинзи и вентили од пластичних маса за транспорт флуида; кожа и обућа; гума и производи од гуме; целулоза, папир и картон; боје, лакови и сродне технологије и производи; и битумен и битуменска везива.

У области **грађевинарства** планира се израда нацрта и дефинитивних текстова нацрта стандарда у следећим ужим областима: бетон, армирани бетон и преднапрегнути бетон; цемент и креч; природни камен и агрегати; гипс и производи од гипса; топлотна техника у грађевинарству; геотехника; управљање грађевинским објектима; географске информације; акустика у грађевинарству; зградарство и радови у грађевинарству; техничке мере заштите од пожара грађевинских конструкција и објеката; хидрометрија; елементи за зидање и покривање кровова; керамичке плочице; конзервација културног наслеђа; основе прорачуна конструкција, дејства на конструкције и сеизмички прорачун; пројектовање бетонских конструкција; челичне конструкције, спрегнуте конструкције од челика и бетона и алуминијумске конструкције; прорачун дрвених и зиданих конструкција; санитарна опрема; инжењерство отпадних вода; димњаци; материјали за путеве; и флексибилне траке за хидроизолацију.

У области **пољопривреде, прехранбене и дрвне индустрије и шумарства** планира се израда нацрта и дефинитивних текстова нацрта стандарда у следећим ужим областима: системи менаџмента безбедношћу хране; семе и плодови уљарица, масти и уља биљног и животињског порекла и њихови споредни производи; жита, махуњаче и њихови производи; млеко и производи од млека; машине за прехранбену индустрију; анализа хране – хоризонталне методе; минерална ђубрива и побољшивачи земљишта; микробиологија и биотехнологија; дуван и производи од дувана и упаљачи; етарска уља; машине за обраду дрвета; зачини, чај, кафа и какао; сензорске анализе; чврста биогорива; трајност дрвета и производа на бази дрвета; плоче на бази дрвета; намештај; врата и прозора; обло дрво и резана грађа; и адхезиви.

У области **саобраћаја, возила и механизације** планира се израда нацрта и дефинитивних текстова нацрта стандарда у следећим ужим областима: поштански саобраћај; друмска возила, трактори и машине за пољопривреду и шумарство; машине за земљане радове; мотори са унутрашњим сагоревањем; примене на железници; бродоградња и поморске конструкције; ваздухопловство; возила за унутрашњи транспорт; инелигентни транспортни системи; вертикална и хоризонтална сигнализација на путевима, и привремена путна опрема.

У области **безбедности, заштите и животне средине** планира се израда нацрта и дефинитивних текстова нацрта стандарда у следећим ужим областима: системи менаџмента заштитом животне средине; друштвена безбедност; опрема за спорт и рекреацију; безбедност дечијих играчака и производа за малу децу; стоматологија; медицинска средства; средства за

заштиту органа за дисање; спречавање и заштита од експлозија у просторима са потенцијално експлозивним атмосферама; оптика и фотоника; заштита од пожара; амбалажа; карактеризација отпада; квалитет ваздуха; квалитет воде; квалитет земљишта; козметика; заштита од буке; пластичне масе; заштитни шлемови; управљање отпадом; медицинска средства за инвалидна и хендикепирана лица; медицинска средства за дијагностику *in vitro*; и нанотехнологије.

У области **општих стандарда** планира се израда нацрта и дефинитивних текстова нацрта стандарда у области величине, јединице и мерни инструменти; оцењивање усаглашености и менаџмент квалитетом; менаџмент енергијом.

У области **електроенергетике** планира се израда нацрта и дефинитивних текстова нацрта стандарда у следећим ужим областима: парне турбине; проводници за надземне водове; основни принципи и принципи безбедности за интерфејс човек-машина; обележавања и идентификације; електричне инсталације на бродовима; електрични каблови; секундарне ћелије и батерије; електрична вуча; потационе електричне машине; електролучно заваривање; електрични апарати за потенцијално експлозивне атмосфере; осигурачи; изолатори; одводници пренапона; катодне рендгенске цеви; жице за намотаје; светиљке и сродна опрема; алармни системи; заштита од атмосферског пражњења; материјали за штампане плоче; релеји са ненормираном побудом; енергетска постројења изнад 1 кV; електричне инсталације ниског напона; електрични изолациони материјали; опрема за безбедност електростатичког фарбања и завршне обраде; детектори за гас; изолациони материјали у електротехници; високонапонске расклопне апаратуре и блокови; нисконапонске расклопне апаратуре; струје кратког споја; ветрогенератори.

У области **електронике и телекомуникација** планира се израда нацрта и дефинитивних текстова нацрта стандарда у следећим ужим областима: структуре информација; документација и графички симболи; напон, струја и фреквенција; енергетска електроника; физичке величине и јединице; безбедност машина – електротехнички аспект; полупроводничке компоненте; електромеханички саставни делови за електронске уређаје; пиезоелектричне и диелектричне компоненте за контролу и селекцију фреквенција; сигурност функционисања; безбедност апарата за домаћинство и сличних електричних апарата; електромедицински нерадиолошки уређаји; електромедицински радиолошки уређаји; безбедност оптичког зрачења и ласерске опреме; оптички проводници, каблови, прибор и системи; испитивање опасности од пожара; услови околине, класификација и методе испитивања; уређаји са равним екранима; стандардизација околине за електричне и електронске производе и системе.

У области **информационих технологија** планира се израда нацрта и дефинитивних текстова нацрта стандарда у следећим ужим областима: кондензатори и отпорници за електричну опрему; мерење и управљање индустријским процесима; електромагнетна компатибилност; електромагнетска поља у људском окружењу; електронски системи за куће и зграде; електротехнички аспекти телекомуникационе опреме; софтверски и системски инжењеринг; картице и лична идентификација; потрошачка опрема за забаву и информисање и одговарајући подсистеми; електроакустика; нуклеарна инструментација; управљање и комуникација у индустријским процесима; падио сметње; захтеви за безбедност електричних уређаја и опреме за мерење; уређаји и системи за навигацију и радио-комуникације у поморству; аудио, видео и мултимедијални системи, уређаји и опрема; кабловске мреже за телевизијске сигнале, звучне сигнале и интерактивне процесе; мали енергетски трансформатори и пригушнице; информатика у здравству и медицини; телекомуникационе технологије; каблови и проводници за телекомуникације.

Табела 2.1 – Преглед броја стандарда и сродних докумената по областима стандардизације (организационим јединицама Института) и методама доношења, који се први пут уносе у план

Ред. бр.	Области	Број стандарда и сродних докумената		УКУПНО
		Метода pp (српски језик)	Методe ps и pr (енглески језик)	
А. СЕКТОР ЗА ОПШТЕ ОБЛАСТИ СТАНДАРДИЗАЦИЈЕ				
1.	Рударство и металургија	49	70	119
2.	Машинство	29	119	148
3.	Хемијске технологије	36	136	172
4.	Грађевинарство	30	183	213
5.	Возила, саобраћај и механизација	5	148	153
6.	Пољопривреда, прехранбена и дрвна индустрија и шумарство	20	71	91
7.	Безбедност, заштита и животна средина	27	221	248
8.	Општи стандарди	9	4	13
	УКУПНО А:	205	952	1157
Б. СЕКТОР ЗА ЕЛЕКТРОТЕХНИЧКУ СТАНДАРДИЗАЦИЈУ				
9.	Електроенергетика	31	148	179
10.	Електроника и телекомуникације	5	189	194
11.	Информационе технологије	2	78	80
	УКУПНО Б:	38	415	453
	УКУПНО А+Б:	243	1367	1610
Скраћенице:				
pp – метода превођења (српски стандард или сродни документ на српском језику, који представља превод европског или међународног стандарда);				
pr – метода прештампавања (српски стандард или сродни документ на енглеском језику, који представља репродукцију европског или међународног стандарда);				
ps – метода проглашавања (српски стандард или сродни документ на енглеском језику, који је настао проглашавањем европског или међународног документа за српски).				
Напомена: Изворни српски стандарди и сродни документи обухваћени су методом pp.				

За производе који су усаглашени са захтевима *хармонизованих европских стандарда* претпоставља се да су усаглашени са основним захтевима европских директива „новог приступа“ као и директива које се заснивају на „новом приступу“ и зато се такви производи могу слободно стављати у промет на јединственом тржишту ЕУ. Планом доношења српских стандарда и сродних докумената за 2016. годину планирано је доношење и српских стандарда којима се преузимају хармонизовани европски стандарди, чијом применом се остварује претпостављена усаглашеност са основним захтевима европских директива. До 30.06.2016. преостало је да се преузме још око 4 % хармонизованих стандарда. У току 2016. преузимаће се сви објављени хармонизовани стандарди на европском нивоу у роковима које дефинишу Европске организације за стандардизацију.

Потенцијални *ризичи* за неостваривање плана доношења српских стандарда и сродних докумената за 2016. годину су:

- недовољно учешће српских стручњака који имају времена и воље да добровољним радом у комисијама за стандарде допринесу доношењу српских стандарда и сродних докумената, као и њиховој хармонизацији са међународним и европским;
- незаинтересованост стручне јавности за учешће у јавној расправи и достављање примедби и предлога у вези са нацртима српских стандарда и сродних докумената који се стављају на јавну расправу;

- недовољно придавање значаја раду чланова комисија за стандарде у организацијама које су их делегирале, што резултује нередовним долажењем чланова на састанке комисија;
- смањење броја секретара комисија за стандарде због одласка у пензију у складу са законом (до краја 2015. године биће принудно пензионисане четири запослене које су, случајно, руководиоци четири организационе јединице за стандардизацију), као и евентуални одлазак других запослених на дуже боловање или одсуство из личних разлога;
- могућа одступања од утврђене динамике развоја и објављивања европских стандарда и сродних докумената, односно њиховог преузимања као српских стандарда и сродних докумената, јер је већи број комисија за стандарде своје годишње планове засновао на преузимању европских стандарда и сродних докумената који су у време израде и доношења тих појединачних планова, као и овог плана, били у фази дефинитивног текста нацрта, уз претпоставку да ће бити објављени до краја 2015. или у првим месецима 2016. године.

Детаљан преглед стандарда и сродних докумената по областима стандардизације, методама преузимања и динамици доношења и објављивања у 2016. години дат је у прилогу 2.1 овог програма рада.

РЕДОВНА АКТИВНОСТ 2: Преиспитивање и одржавање српских стандарда и сродних докумената

Сви српски стандарди и сродни документи (слично европским и међународним), морају да се редовно преиспитују и одржавају (ажурирају), да би се обезбедила њихова актуелност и релевантност, односно спречила њихова застарелост. Из тог разлога комисије за стандарде дужне су да сваки објављени српски стандард и сродни документ из своје надлежности преиспитају бар једном на сваких пет година, рачунајући од дана њиховог објављивања, односно претходног преиспитивања. У истом временском интервалу приспитују се и европски и међународни стандарди (изузев међународних стандарда које објављује ИЕС). Наравно, сваки стандард може и мора бити ванредно преиспитан и, у зависности од потребе, ажуриран, кадгод је то неопходно у току његовог века примене.

РЕДОВНА АКТИВНОСТ 3: Тумачење српских стандарда и сродних докумената

Тумачење српских стандарда и сродних докумената је једна од редовних активности које Институт обавља, како на захтев корисника стандарда, тако и на захтев органа државне управе и правосудних органа. Потреба за тумачењем српских стандарда може да произађе, на пример, из контекста судског поступка, када настане спор у вези са извршавањем обавеза из уговора две уговорне стране или када се српски стандард користи за доказивање да је производ, процес или услуга задовољавајућег квалитета.

Комисије за стандарде су стална радна тела у Институту којима се може упутити било који захтев у вези са објављеним српским стандардима за које је она одговорна. Сваки захтев који Институт прими у том смислу, доставља се на разматрање надлежној комисији за стандарде.

РЕДОВНА АКТИВНОСТ 4: Израда годишњег плана доношења српских стандарда и сродних докумената за 2016. годину

У складу са Одлуком о изменама и допунама оснивачког акта Института, сваке године скупштина Института доноси годишњи план доношења српских стандарда и сродних докумената за наредну годину, и то на предлог управног одбора Института. Основе за израду тог плана доносе стручни савети.

Предлог годишњег плана доношења српских стандарда и сродних докумената који је усвојио Управни одбор, као и план који је донела Скупштина, сукцесивно се објављују на Интернет-презентацији Института. Поред тога, као национална организација за стандардизацију која је добровољно изјавила да примењује Кодекс добре праксе за припрему, доношење и примену стандарда, Институт ће у току 2016. године, као и сваке године, морати да годишњи план доношења српских стандарда и сродних докумената за наредну годину достави заједничком информационом центру ISO-а и IEC-а у Женеви, европским организацијама за стандардизацију CEN и CENELEC Бриселу, као и Европској комисији у Бриселу. Тиме Институт доказује да добровољно извршава своју обавезу која проистиче из поменутог кодекса.

РЕДОВНА АКТИВНОСТ 5: Израда каталога српских стандарда и сродних докумената за 2015. годину

Каталог српских стандарда и сродних докумената је основно библиографско средство за услуживање корисника и купаца публикација Института и његов развој и одржавање обавља се у оквиру Одељења за развој и одржавање информационог система. Каталог се издаје искључиво на компакт-дискетима, чиме се трошкови значајно смањују. Израђује се на годишњем нивоу, односно закључно са подацима о српским стандардима и сродним документима објављеним у децембру месецу године за коју се каталог издаје и садржи основне библиографске податке о поменутим документима (стандардима који су стављени ван снаге, односно замењени објављивањем одређеног српског стандарда, комисијама за стандарде које су доносиоци српских стандарда и сродних докумената, вези са одговарајућим међународним, односно европским стандардом итд.). Електронско издање каталога се бесплатно доставља члановима Института, продаје купцима у нашој земљи, а један број примерака се доставља другим организацијама за стандардизацију са којима Институт већ низ година на овај начин размењује публикације.

РЕДОВНА АКТИВНОСТ 6: Издавање посебних публикација

Институт ће у 2016. години наставити добру праксу издавања посебних тематских збирки стандарда из појединих области за које се процени да постоји интересовање стручне јавности. Такође, с обзиром на оријентацију Института да се ангажује на популарисању стандарда и стандардизације, планирано је и издавање промотивних брошура и промотивног материјала који би се користио на семинарима које Институт организује.

Уколико ресурсе за реализацију ове активности не може да обезбеди сам, Институт ће настојати да поједине издавачке пројекте оствари у сарадњи са другим институцијама и организацијама у зависности од процене остваривања заједничког интереса. (нпр. са Немачком организацијом за међународну сарадњу – GIZ).

У том смислу, у 2016. години планира се објављивање:

- извештаја о раду Института за 2015. годину у форми модерно дизајниране брошуре, која би се користила у промотивне сврхе, односно за представљање Института широком кругу корисника;
- информативних брошура за популаризацију стандардизације уопште и стандарда из појединих области;
- збирке стандарда из области јединица и величина (други део збирке стандарда која је објављена 2015. године).

РЕДОВНА АКТИВНОСТ 7: Ревизија базе библиографских података о српским стандардима и сродним документима

Од увођења новог информационог система Института у октобру 2010. године, сви подаци из базе библиографских података о српским стандардима и сродним документима,

која је најважнији информатички ресурс Института и, уопште, српске националне стандардизације, пречишћени су и инкорпорирани у нови систем. У 2016. години наставиће се са редовним одржавањем и проверавањем нових података.

РЕДОВНА АКТИВНОСТ 8: Издавање службеног гласила Института

Пошто је рад Института јаван, информације о његовом раду и резултатима рада доступни су јавности путем службених гласила и Интернет-презентације Института.

На основу Закона о стандардизацији, Институт има обавезу да у свом службеном гласилу објављује обавештења о покретању поступка за доношење српских стандарда и сродних докумената, о њиховом стављању на јавну расправу, као и обавештења о њиховом објављивању, односно повлачењу. Институт на својој интернет презентацији једном месечно (последњег дана у месецу) објављује информатор ИСС информације који садржи информације у вези са објављеним српским стандардима и сродним документима, повученим и замењеним српским стандардима и сродним документима, нацртима докумената који се стављају на јавну расправу, покретањем поступка преиспитивања српских стандарда и сродних докумената, оснивањем комисија за стандарде и сличне информације, а од 2013. године садржи и информације о нацртима на јавној расправи и објављеним стандардима међународних и европских организација за стандардизацију.

Такође, наставиће се са објављивањем ИСС Новости, електронског гласила које је покренуто у 2015. години и које се доставља на 1 300 адреса. ИСС новости припремају се и достављају једном месечно и садрже актуелне информације из националне, међународне и европске стандардизације.

РЕДОВНА АКТИВНОСТ 9: Развој и одржавање базе стандардизованих термина

Институт је у 2005. години започео развој базе стандардизованих термина, коју користе запослени у Институту, као и чланови комисија за стандарде, приликом превођења српских стандарда.

У 2014. години основана је комисија за стандарде из области терминологије и других језичких ресурса, што ће допринети да се у рад на комплетирању и одржавању базе стандардизованих термина укључе и признати језички стручњаци ван Института, који ће својим ангажовањем допринети квалитету садржаја базе. У 2016. години планира се завршетак уношења термина из српских стандарда који су објављени у претходном периоду, као и унос свих термина (више од 5 000) који су припремљени за међународни онлајн речник из области електротехнике Електропедију.

РЕДОВНА АКТИВНОСТ 10: Међународна сарадња у области стандардизације

Програм међународне сарадње Института за 2016. годину заснива се првенствено на статутарним обавезама и редовним активностима у вези са чланством у међународним и европским организацијама за стандардизацију, које обухватају:

– извршавање редовних обавеза пуноправног члана ISO-а: гласање о нацртима међународних стандарда и другим радним документима; контакте са Централним секретаријатом ISO-а у Женеви и секретаријатима техничких комитета и поткомитета који се налазе у појединим земљама чланицама ISO-а; праћење и примену докумената Савета ISO-а и Одбора за управљање техничким пословима; припреме за учешће у раду Генералне скупштине ISO-а, као и комитета DEVCO и CASCO; координацију сарадње са техничким комитетима и друге послове;

– извршавање редовних обавеза пуноправног члана IEC-а: гласање о нацртима међународних стандарда и другим радним документима; контакте с Централним бироом IEC-а у Женеви; праћење и примену статутарних докумената Савета IEC-а, Одбора за менаџмент стандардизацијом и Одбора за менаџмент сертификацијом; припреме за учешће у раду Генералног заседања IEC-а и друге послове;

– послове у вези са чланством у CEN-у, нарочито имајући у виду интензивно преузимање европских стандарда и сродних докумената у српски систем стандардизације (редовно уношење података о преузетим европским стандардима и сродним документима који су објављени као српски стандарди и сродни документи, у базу CEN-а; достављање референтних примерака преузетих европских стандарда и сродних докумената Менаџмент-центру CEN-а и CENELEC-а (CCMC) у Бриселу); праћење статутарних и других докумената; припреме за учешће на заседању Генералне скупштине CEN-а; контакте са CCMC-ом и друге послове;

– послове у вези са чланством у CENELEC-у, нарочито имајући у виду интензивно преузимање европских стандарда и сродних докумената у области електротехнике у српски систем стандардизације (редовно уношење података о преузетим европским стандардима и сродним документима који су објављени као српски стандарди и сродни документи, у базу CENELEC-а, достављање референтних примерака преузетих европских стандарда и сродних докумената Менаџмент-центру CEN-а и CENELEC-а (CCMC) у Бриселу); праћење статутарних и других докумената; припреме за учешће на заседању Генералне скупштине CENELEC-а; контакте са CCMC-ом и друге послове;

– извршавање редовних обавеза националне организације за стандарде у ETSI-ју, дефинисаних Меморандумом о разумевању који су потписали Институт и ETSI: поштовање начела мировања, организовање јавне дискусије у нашој земљи о сваком новом ETSI стандарду, када је то потребно; утврђивање националног става за гласање и/или достављање примедба на ETSI стандарде према утврђеној процедури; и преузимање хармонизованих стандарда које је објавио ETSI.

Претходне активности обухватају и сталну кореспонденцију са поменутиим међународним и европским организацијама, са појединим националним организацијама за стандардизацију, са секретаријатима техничких комитета и поткомитета, као и са секретаријатима и радним телима других међународних и регионалних организација.

Послови међународне сарадње се једним делом реализују самостално у Одељењу за међународну сарадњу и европске интеграције (посебној организационој јединици Института), а делом се реализују кроз тимски рад са представницима других организационих јединица Института. Послови који ће бити реализовани кроз тимски рад у Институту односиће се на активности у вези са:

– учешћем представника Института у радним групама Економске комисије за Европу при Уједињеним нацијама (UN/ECE/TRADE/WP.6);

– учешћем представника Института у међународној шеми за међусобно признавање исправа о оцењивању усаглашености електротехничких уређаја са стандардима IEC-а (у шеми IEC/CE/СВ);

– сарадњом са Америчким друштвом за испитивање и материјале (ASTM).

Поред тога, Институт ће у 2016. години сарађивати на билатералној основи са националним организацијама за стандардизацију земаља Западног Балкана, као и са националним организацијама појединих земаља са којима је претходних година потписао споразуме о билатералној сарадњи. Закључивање тих споразума било је повезано са радом мешовитих комисија/комитета за трговинску и економску сарадњу, који су предвиђени међудржавним споразумима о слободној трговини и сл.

РЕДОВНА АКТИВНОСТ 11: Сарадња са органима државне управе у вези са процесима приступања Републике Србије СТО и ЕУ, као и обавезама које произлазе из чланства у СЕФТА

У 2016. године Институт ће интензивно сарађивати са Министарством економије и другим министарствима, као и са Канцеларијом за европске интеграције у вези са:

- спровођењем Закона о изменама и допунама Закона о стандардизацији, којим ће се, уз ревизију Уредбе о поступку пријављивања и начину информисања који се односи на техничке прописе, оцењивање усаглашености и стандарде („Службени гласник РС”, бр. 45/2010), извршити потпуна имплементација Уредбе 1025/2012 Европског парламента и Савета;

- припремањем потребних извештаја, информација и других материјала за састанке Преговарачке групе 1 – Слободан проток робе, у вези са приступањем Републике Србије ЕУ;

- припремањем потребних извештаја, информација и других материјала у вези са чланством Републике Србије у СЕФТА; и

- припремањем потребних материјала за преговоре о приступању СТО, у делу који се односи на Споразум СТО о техничким препрекама у трговини;

- учешћем у програмима техничке помоћи које ће финансирати ЕУ, уколико се Институт определи да у њима учествује са пројектима у вези са стандардизацијом;

- IPA пројектима и другим сличним пројектима.

У зависности од потреба и позива надлежних органа државне управе, представници Института учествоваће и у другим активностима.

РЕДОВНА АКТИВНОСТ 12: Учешће представника Института на заседањима управних и других тела европских и међународних организација за стандардизацију

Институт ће одржавати статус пуноправног члана у међународним организацијама за стандардизацију (ISO и IEC) и статус придруженог члана у европским организацијама за стандардизацију (CEN и CENELEC), и активно ће учествовати у креирању и спровођењу њихових политика и стратегија. У том циљу, у 2016. години представници Института ће учествовати на заседањима следећих тела тих организација:

- на 39. заседању Генералне скупштине Међународне организације за стандардизацију (ISO/GA) и на 50. заседању Комитета за земље у развоју (ISO/DEVCO), која ће бити одржана од 20. до 23. септембра 2016. године у Пекингу (Народна Република Кина);

- на заседањима Савета Међународне електротехничке комисије (IEC/CB), Одбора за менаџмент стандардизације (IEC/SMB), Одбора за оцењивање усаглашености (IEC/CAB), Форума председника националних комитета и Форума секретара националних комитета, која ће бити одржана у оквиру 80. Генералног заседања IEC-а, од 10. до 14. октобра 2016. године у Франкфурту (Савезна Република Немачка);

- на заседању управног комитета Међународне шеме за сертификацију производа према захтевима IEC стандарда (шеме IEC60384-1), које ће бити одржано 1. и 2. јуна 2016. године у Ослу (Норвешка).

- на заседањима генералних скупштина европских организација CEN и CENELEC, које ће бити одржане од 7. до 8. јуна 2016. године у Скопљу (БЈР Македонија);

Учешће на свим поменутих заседањима представља статутарну обавезу Института као формалног члана у поменутих међународним и европским организацијама, у име Републике Србије.

РЕДОВНА АКТИВНОСТ 13: Учешће представника Института и српских стручњака у раду техничких радних тела међународних и европских организација за стандардизацију

У оквиру својих редовних активности, у 2016. години Институт ће координисати учешће српских стручњака у предлагању, изради, утврђивању, преиспитивању и одржавању међународних стандарда и сродних докумената, као и на заседањима техничких радних тела међународних организација за стандардизацију ISO и IEC и њиховог заједничког техничког

комитета за информациону технологију ISO/IEC JTC 1, као и у европским организацијама за стандардизацију CEN и CENELEC.

На основу права које проистиче из садашњег статуса Института у CEN-у, планирано је да у 2016. години један представник Института учествује на заседању техничког комитета CEN/TC 52 (Безбедност играчака) које ће се одржати од 11. до 15. априла 2016. године у Делфту (Краљевина Холандија). Такође, планирано је и да један представник Института учествује на заседању техничког комитета CEN/TC 275 (Анализа хране-Хоризонталне методе) које ће се одржати у септембру 2016. године, највероватније у Берлину (Савезна Република Немачка)¹³.

Слично претходном, на основу права које Институт има као придружени члан CENELEC-а, планирано је да у 2016. години један представник Института учествује на заседању техничког комитета CLC/TC 64 (Електричне инсталације и заштита од електричног удара), које ће бити одржано у некој од европских земаља, а место и датум ће бити накнадно одређени, као и да један представник Института учествује на заседању техничког комитета CLC/TC 31 (Електрични уређаји за експлозивне атмосфере) у вези са којим ће место и датум такође бити накнадно одређени.¹⁴

Ове активности су изузетно значајне за Институт јер ће, учествујући у њима, представници Института стицати неопходно искуство у раду европских техничких радних тела за стандардизацију, што представља један од формалних услова за касније пуноправно чланство Института у европским организацијама за стандардизацију, као и остваривање законом утврђене обавезе Института да у тим организацијама представља и заступа интересе Републике Србије у вези са стандардизацијом.

РЕДОВНА АКТИВНОСТ 14: Промоција примене стандарда и сродних докумената

Ради остваривања законом дефинисане делатности промовисања примене српских стандарда, Институт је 2011. године, када је започео са организовањем обука (семинари, курсеви, радионице), као основни циљ поставио промоцију стандарда и стандардизације, односно подизање нивоа знања из одређених области стандардизације и олакшавање примене стандарда. Оцене задовољства корисника до сада одржаним обукама (4,6 од 5), као и остварени финансијски резултати, показали су да пружање едукативних услуга представља значајан потенцијал Института.

План семинара и радионица за 2016. годину дат је у прилогу 2.2 овог програма рада. У 2016. години наставиће се са већ успостављеном концепцијом одржавања обука. Полazeћи од ресурса којима Институт располаже, организоваће се четири врсте обуке: из области за које постоји интересовање широке групе корисника (системи менаџмента – ознака А у плану), из области које су обухваћене новим националним законодавством и за чију примену је неопходно познавање захтева српских стандарда (техничка регулатива и српски стандарди – ознака Б у плану), затим из специфичних ужих области стандардизације за које се претпоставља да могу изазвати интересовање одређених циљних група (ознака Г у плану), и на крају, бесплатне обуке намењене председницима и члановима комисија за стандарде и сродне документе, којих у Институту има скоро две стотине (ознака В у плану).

Такође, у оквиру реализације пројекта са Немачком организацијом за међународну сарадњу (GIZ), планирано је одржавање семинара из области безбедности информација (серија стандарда ISO 27000) и оцењивања усаглашености (ISO 17000), које ће стручњаци из Аустријског института за стандарде одржати за заинтересоване групе корисника. У оквиру истог пројекта биће одржан и један бесплатан семинар за чланове комисија за стандарде,

¹³ У моменту израде овог Програма рада није било могуће утврдити тачан податак о месту и датуму одржавања скупа.

¹⁴ У моменту израде овог Програма рада није било могуће утврдити тачан податак о месту и датуму одржавања скупа.

који ће на тему учествовања националних експерата у раду техничких комитета CEN-а и CENELEC-а одржати предавач из Аустријског института за стандарде.

Уколико се на основу претходно извршене анализе потреба покаже да постоји интересовање, Институт ће у 2016. години настојати да организује одређени број семинара у већим градовима у Србији како би предности и користи од примене српских стандарда приближио што већем броју корисника, првенствено привредних субјеката и предузетника.

При реализацији семинара треба имати у виду и да су током године могућа одступање од годишњег плана из различитих разлога (нпр. због немогућности ангажовања планираних предавача у предвиђеном термину, потребе да се реагује на захтеве корисника за одржавање семинара или радионице о теми која је актуелнија од планиране у одређеном термину, недовољна заинтересованост и одзив корисника на понуђене обуке, итд.).

РЕДОВНА АКТИВНОСТ 15: Редовни правни послови у области стандардизације

У оквиру редовних правних послова у области стандардизације припремаће се акти о доношењу и повлачењу (престанку важења) српских стандарда и сродних докумената који се објављују у „Службеном гласнику Републике Србије“; припремаће се уговори о сарадњи са организацијама за стандардизацију других земаља; вршиће се правна редакција изворних српских стандарда и сродних докумената, тј. стандарда којима се не преузимају међународни или европски стандарди; на захтев странака, припремаће се тумачења стандарда и сродних докумената; припремаће се мишљења о законима и другим прописима која од Института захтевају органи државне управе; учествоваће се у изради правних аката по позиву органа државне управе, а обављаће се и други правни послови.

РЕДОВНА АКТИВНОСТ 16: Продаја стандарда и сродних докумената

Институт продаје српске стандарде, сродне документе и друге публикације. Поред тога, на основу закључених уговора о коришћењу ауторских права, умножавању и дистрибуцији, Институт продаје:

- међународне стандарде и сродне документе (ISO, IEC и ISO/IEC);
- британске стандарде и сродне документе (BS);
- немачке стандарде и сродне документе (DIN);
- руске стандарде и сродне документе (ГОСТ Р);
- међудржавне стандарде и сродне документе (ГОСТ) који важе на територији свих држава чланица Заједнице Независних Држава;
- стандарде и сродне документе Европског института за телекомуникационе стандарде (ETSI);
- стандарде и сродне документе Америчког друштва за испитивање и материјале (ASTM);
- стандарде и сродне документе Института за стандардизацију Босне и Херцеговине (BAS).

У вези с тим, Институт има обавезу да међународне и националне организације са којима је закључио уговоре, на свака три месеца, извештава о броју продатих стандарда, као и да им уплати уговорени износ накнаде за ауторска права за све продате стандарде у претходном тромесечју, уз право задржавања уговорене провизије.

У циљу осавремењивања пословања и омогућавања приступа стандардима што већем броју корисника, Институт је већ током 2015. године, започео са интензивним припремама за успостављање е-продавнице, чиме би својим купцима омогућио наручивање, плаћање и испоруку стандарда посредством сигурног подручја на интернету.

Такође, Институт је започео преговоре за закључивање појединих, тзв. дилерских уговора, чиме би се омогућило да се стандарди, уз прецизно уговорене услове и поштовање утврђених правила у међународним и европским организацијама за стандардизацију, продају и на другим продајним местима, ван просторија Института. Поред тога, планира се увођење претплате и других, савремених решења пласирања српских стандарда и сродних докумената, која су у складу са препорукама и трендовима у европским и међународним организацијама, уз помоћ којих би се омогућило повећање продаје и раст остварених прихода Института. Очекује се да се наведене услуге у потпуности успоставе у 2016. години. Такође, 2016. години, очекује се интензивирање маркетиншких активности Института.

РЕДОВНА АКТИВНОСТ 17: Пружање и продаја информација о стандардима

Информациони центар Института обухвата стандардотеку, читаоницу и Контактну тачку за нотификацију и пружање информација у вези са српским стандардима, у складу са захтевима европских директива 98/34/ЕС и 98/48/ЕС, захтевима Споразума СТО о техничким препрекама трговини и захтевима споразума СЕФТА.

Информациони центар бесплатно пружа одговоре на питања у вези са: делатношћу, публикацијама и услугама Института; српским, европским и међународним стандардима; националним стандардима појединих земаља; техничким законодавством ЕУ, тј. директивама и другим документима са којима су у вези српски стандарди и сродни документи.

Међутим, када се од Информационог центра захтева већи број информација у вези са одређеном тематиком, као и претраживање и достављање података из разних извора (каталога, база података итд.), што подразумева много дуже ангажовање запослених, такве и сличне једнократне услуге Информациони центар наплаћује по посебној тарифи, а на основу стварно утрошеног времена за припрему одговора. Такође, корисници услуга Института могу на полугодишњем и годишњем нивоу, у виду претплате, да добију информације о стандардима и сродним документима из одређених области стандардизације за које су заинтересовани. Накнада за све врсте услуга регулисана је Одлуком о висини накнада за стандарде, сродне документе и друге публикације, као и о висини накнада за услуге које врши Институт за стандардизацију Србије у обављању послова у области стандардизације (укључујући њене измене и допуне).

РЕДОВНА АКТИВНОСТ 18: Учешће у изради техничких прописа и усклађивању домаћег техничког законодавства са техничким законодавством ЕУ

На основу члана 9. Закона о техничким захтевима за производе и оцењивању усаглашености производа с прописаним захтевима, као и члана 7. тачка 9) Закона о стандардизацији, Институт има обавезу да на захтев министарства које доноси технички пропис из своје надлежности достави обавештење да ли је у области коју треба уредити техничким прописом донесен одговарајући српски стандард и сродни документ или предстоји његово доношење, односно да ли постоји одговарајући европски или међународни стандард. Поменута обавештења Институт ће у облику званичних аката достављати на сваки примљени захтев министарстава и других органа државне управе.

Независно од поменутог, у 2016. години Институт ће за потребе органа државне управе (министарстава, органа у саставу министарстава и посебних организација) припремати и редовно ажурирати спискове српских стандарда којима су преузети хармонизовани европски стандарди, чијом применом се остварује претпостављена усаглашеност производа са основним захтевима правилника којима се у правни систем наше земље транспонују европске директиве „новог приступа” за поједине врсте производа.

У 2016. години Институт ће активно сарађивати са министарствима у циљу израде и доношења техничких прописа, залажући се при томе да се што пре заврши усаглашавање техничког законодавства Републике Србије са техничким законодавством ЕУ. У том

контексту, у 2016. години представници Института учествоваће у раду 10 подгрупа Стручне групе за припрему и преговоре о приступању Србије ЕУ, коју је образовала Влада, и то у: Подгрупи за кретање роба, Подгрупи за информационо друштво и медије, Подгрупи за пољопривреду и рурални развој, Подгрупи за безбедност хране, ветеринарска и фитосанитарна питања, Подгрупи за рибарство, Подгрупи за саобраћај, Подгрупи за енергетику, Подгрупи за трансевропске мреже, Подгрупи за животну средину и Подгрупи за заштиту потрошача и заштиту здравља. Поред тога, један представник Института ће, на основу Закона о тржишном надзору, учествовати у телу за координацију тржишног надзора, односно у Одбору за безбедност производа.

Поред наведеног, у припреми је регистар стандарда на које се позивају важећи технички прописи у Републици Србији, са информацијама о вези стандарда са техничким прописима и њиховој повезаности са директивама ЕУ, који ће бити јавно доступан на интернет презентацији Института. Неспорно је да ће ове информације бити од изузетно велике помоћи свим корисницима стандарда и онима који примењују техничке прописе.

РЕДОВНА АКТИВНОСТ 19: Службено обавештавање о стандардима у складу са захтевима релевантних докумената СТО и ЕУ, као и на основу споразума СЕФТА

На основу Уредбе о поступку пријављивања и начину информисања који се односе на техничке прописе, оцењивање усаглашености и стандарде („Службени гласник РС”, бр. 45/2010), чија је ревизија са циљем усклађивања са Уредбом о стандардизацији 1025/2012 Европског парламента и Савета завршена у 2015. години, Институт, као информативни центар за стандарде, има обавезу да одговара на захтеве потписника међународних споразума и других заинтересованих страна и обезбеђује документе у вези са стандардима који су донети или предложени за доношење у Републици Србији, у складу са Кодексом добре праксе за припрему, доношење и примену стандарда.

По пријему Републике Србије у чланство СТО Информациони центар Института ће имати и формалну обавезу да обавља функцију контактне тачке¹⁵ у складу са релевантним одредбама Споразума СТО о техничким препрекама трговини. Поред тога, на основу обавеза које проистичу из чланства у европским организацијама за стандардизацију, Информациони центар Института има обавезу да обавља и функцију контактне тачке за нотификацију и пружање информација у вези са српским стандардима, у складу са захтевима европских директива 98/34/ЕС и 98/48/ЕС.

Обавезу пријављивања националних стандарда Институт је преузео и на основу споразума СЕФТА, и те обавезе ће наставити да испуњава и у 2016. години.

У 2016. години, Информациони центар ће наставити да обавештава домаћу јавност о документима која су нотификовале земље чланице ЕУ (информације о томе објављују се на Интернет-презентацији Института), као и да европским организацијама за стандардизацију редовно доставља информације о изворним српским стандардима планираним за доношење у следећој години.

РЕДОВНА АКТИВНОСТ 20: Одржавање базе електронских верзија српских стандарда и сродних докумената

Сваки српски стандард и сродни документ може бити испоручен као штампана публикација и у електронској форми: као текстуалне PDF датотеке (енгл. *text PDF files*) које су претраживе (важи за стандарде и сродне документе који су објављени 2000. године и касније) и као сликовне PDF датотеке (енгл. *image PDF files*), које нису претраживе (јер су добијене скенирањем штампаних верзија стандарда и сродних докумената који су објављени 2000. године и касније). С обзиром на то да су досадашња искуства показала доминантност

¹⁵ У контексту европских директива 98/34/ЕС и 98/48/ЕС користи се енглески термин *Contact Point*, а у контексту Споразума СТО о техничким препрекама трговини – енглески термин *Enquiry Point*.

продаје стандарда и сродних докумената у електронској форми, у 2016. години Институт ће наставити процес одржавања и унапређења базе комплетних текстова српских стандарда и сродних докумената, која Институту обезбеђује централизован приступ електронским публикацијама, што омогућава бољи надзор над њима и отклања, односно значајно смањује ризик од злоупотребе.

Поред наведеног, у 2016. години Институт планира да уведе и нове формате електронских докумената за продају (mobi, epub), за почетак само за одређене групе стандарда (системи менаџмента, информационе технологије и слично) и наставити да ради на имплементирању најпогодније методе заштите свих електронских публикација које продаје (како својих тако и туђих), којом би требало да се значајно повећа степен њихове сигурности и заштите од неовлашћеног умножавања и дистрибуције. Обавезу да предузима мере заштите српских стандарда и сродних докумената Институт има према Закону о стандардизацији, у којем је наведено да ауторско право на српском стандарду и сродном документу припада Институту, у складу са законом којим се уређују ауторско и сродна права. С друге стране, као члан међународних и европских организација за стандардизацију, Институт има експлицитну статутарну обавезу да на својој територији штити права интелектуалне својине тих организација, тј. да предузима потребне мере како би се та права заштитила што боље.

РЕДОВНА АКТИВНОСТ 21: Одржавање интернет-презентације Института

Имајући у виду интерес корисника интернет-презентације Института, за 2016. годину планира се даље унапређење њених информативних садржаја. Такође, уколико буде могућности, предвиђа се редизајн интернет-презентације у смислу осавремењивања њеног изгледа и функционалности. Затим, наставиће се са унапређењем садржаја који се постављају на друштвене мреже (Facebook, Twitter итд.).

РЕДОВНА АКТИВНОСТ 22: Одржавање референтних збирки међународних, европских и српских стандарда и сродних докумената

Стандардотека Информационог центра Института располаже комплетним, уређеним збиркама српских стандарда (SRPS), међународних стандарда (ISO, IEC, ISO/IEC) и свих европских стандарда (EN). Комплетне збирке међународних и европских стандарда доступне су у електронском облику, тј. на компакт-дискетима или из система за управљање подацима о српским стандардима и сродним документима, а збирка српских стандарда и сродних докумената доступна је такође у електронском облику. Све поменуте збирке ће бити редовно одржаване (ажуриране) у 2016. години.

РЕДОВНА АКТИВНОСТ 23: Одржавање архивске збирке српских стандарда и сродних докумената на које се врши позивање у техничким прописима

Институт ће за потребе органа државне управе одржавати архивску збирку повучених српских стандарда и сродних докумената на које се врши позивање у законима, техничким прописима и другим правним актима. Поменути стандарди и сродни документи морају бити доступни за потребе надзора на тржишту и евентуалне судске спорове.

РЕДОВНА АКТИВНОСТ 24: Обучавање стручњака који учествују (или који желе да учествују) у активностима националне и/или међународне и европске стандардизације

Институт планира да у 2016. години настави са осмишљавањем и одржавањем семинара, курсева и радионица за заинтересоване стручњаке, пре свега, из индустрије, органа државне управе, тела за оцењивање усаглашености и других ентитета, на којима би они стицали посебна знања у вези са стандардима, стандардизацијом и сродним активностима,

односно на којима би се обучавали за ефикасан и ефикасан рад у комисијама за доношење стандарда и сродних докумената.

Програмом ових семинара, курсева и радионица ће бити обухваћена знања и вештине у вези са процедурама и правилима српске, европске и међународне стандардизације и сродних активности, а нарочито ће бити промовисан значај и додата вредност учешћа српских стручњака у доношењу српских, европских и међународних стандарда и сродних докумената.

РЕДОВНА АКТИВНОСТ 25: Одржавање базе података о комисијама за стандарде и њиховим члановима

У оквиру система за управљање подацима о српским стандардима и сродним документима, Институт поседује податке о комисијама за стандарде и њиховим члановима која се мора редовно ажурирати са оснивањем сваке нове, односно реорганизацијом или распуштањем сваке постојеће комисије. У 2016. години планирају се даљи развој и надградња ове базе са циљем да се њоме обухвате и подаци о раду комисија за стандарде (датумима одржаних седница, присутности чланова на седницама и сл.), што би требало да надлежним органима Института омогући једноставнији, свеобухватнији и тачнији увид у активности и динамику рада бројних комисија за стандарде.

РЕДОВНА АКТИВНОСТ 26: Пружање посебних услуга на основу уговора

Уколико буде било потребно, у зависности од интересовања и потреба министарстава, привредних субјеката и других ентитета, Институт ће пружати и услуге у вези са стандардима и стандардизацијом које нису наведене у овом програму рада. Обављање тих услуга биће регулисано непосредним уговорима између Института и корисника услуга.

РЕДОВНА АКТИВНОСТ 27: Развој и одржавање информационог система Института

Информациони систем Института састоји се од локалне рачунарске мреже (LAN), системских и апликативних софтвера и информатичких ресурса (систем за управљање подацима о српским стандардима и сродним документима). За развој и одржавање овог система задужена је посебна организациона јединица Института, Одељење за развој и одржавање информационог система.

У 2016. години планирају се следећи послови и задаци:

а) Текуће одржавање локалне рачунарске мреже и припадајућег хардвера и софтвера

Одељење за развој и одржавање информационог система ће уз помоћ спољних сарадника одржавати локалну рачунарску мрежу, системски софтвер, интегритет система и опрему Института која је наведена у табели 2.3.

Поред тога, ово одељење ће пружати помоћ корисницима при употреби хардвера и софтвера, у роковима предвиђеним усвојеним процедурама израђиваће резервне копије софтвера и докумената и бринути о сигурности и што већој расположивости информационог система.

б) Одржавање и развој апликативних софтвера

Одељење за развој и одржавање информационог система ће за потребе доношења стандарда и сродних докумената, као и за потребе других активности које Институт обавља, одржавати апликације које Институт користи и у њима ће, према потреби, вршити измену или надградњу. Истовремено, уколико буде новонабављених софтвера, учествоваће у њиховом имплементирању и обуци крајњих корисника.

в) Интернет-презентација Института

У 2016. години планира се одржавање и унапређење Интернет-презентације Института у погледу осавремењавања изгледа и функција, као и у погледу садржаја који се постављају. Такође, биће обезбеђена техничка подршка за развој постојећих и увођење нових функција презентације.

г) Управљање подацима и документима

У 2016. години ће се за потребе доношења стандарда и сродних докумената обављати: унос података о објављеним стандардима и сродним документима у систем, контрола података о нацртима и дефинитивним текстовима нацрта стандарда и сродних докумената, израда извештаја о праћењу реализације плана доношења стандарда и сродних докумената, продаји стандарда, комисијама за стандарде и сродне документе и њиховим члановима итд.

д) Продаја стандарда преко Интернета

Одељење за развој и одржавање информационог система ће, заједно са спољном подршком, одржавати успостављену функцију електронског плаћања помоћу платних картица (VISA, MasterCard и сл.), које ће се вршити преко интернет-презентације Института, и електронског преузимања плаћених публикација.

РЕДОВНА АКТИВНОСТ 28: Промоција користи од учлањења у Институт и повећање броја чланова Института

У току 2016. године Институт ће организовати више разних пропагандних акција у циљу информисања домаће јавности о предностима и користима од учлањења у Институт, са циљем да се на тај начин повећа број чланова и што већи број домаћих стручњака свих профила, из свих сегмената друштва, укључи у рад стручних савета, комисија за стандарде и других техничких радних тела у Институту.

РЕДОВНА АКТИВНОСТ 29: Одржавање, преиспитивање и побољшавање интегрисаног система менаџмента

У 2015. години Институт ће вршити интерне провере интегрисаног система менаџмента квалитетом према стандарду SRPS ISO 9001:2008 (који ће до надзорне провере која је планирана за фебруар 2016. године, бити ревидиран у складу са најновијим издањем стандарда SRPS ISO 9001:2015) и безбедношћу информација према стандарду SRPS ISO/IEC 27001:2014. Институт ће интегрисани систем континуирано преиспитивати и предузимати корективне и превентивне мере у циљу отклањања откривених неусаглашености, побољшања и адекватне припреме за надзорну проверу од стране сертификационог тела.

РЕДОВНА АКТИВНОСТ 30: Пружање стручне помоћи у примени и испуњавању захтева српских стандарда и сродних докумената

Изменама и допунама Закона о стандардизацији („Сл. гласник РС”, бр. 46/2015, чл. 15а) предвиђена је нова активност Института која се односи на пружање стручне помоћи заинтересованим привредним друштвима и предузетницима у примени и испуњавању захтева српских стандарда и сродних докумената из свих области. Ова активност реализоваће се у оквиру Сектора за информативно-издавачку делатност.

С обзиром на то да је активност веома широко замишљена, у 2016. години ће се пре свега радити на анализи потенцијалних области за које би се у најкраће време могла успоставити услуга пружања стручне помоћи имајући у виду пре свега унутрашње ресурсе којима Институт располаже.

Истовремено, биће урађена анализа захтева тржишта, прелиминарно идентификовање потенцијалних група корисника ове услуге и успостављање контаката са корисницима. На основу резултата добијених на основу анализе интерних и екстерних услова биће утврђен предлог висине накнаде за пружање ове услуге. Такође, биће завршене неопходне процедуре којима ће се дефинисати начин реализације ове услуге.

Интензивно ће се радити и на информисању корисника о новој активности Института, при чему ће се користити постојећи начини информисања (интернет-презентација, гласило Института, друштвене мреже), а планира се и објављивање брошуре којом би се нова активност представила широј јавности.

РЕДОВНА АКТИВНОСТ 31: Остали послови у вези са стандардима и стандардизацијом

Поред наведених редовних активности, у 2016. години Институт ће обављати низ других задатака, као што су: израда анализа и студија које се односе на националну, европску и међународну стандардизацију; припрему реферата, саопштења и других прилога за домаће и међународне стручне скупове; сарадња на ad hoc принципу са привредним субјектима, органима државне управе, инспекцијским органима, пословним и струковним удружењима, универзитетима, факултетима, научно-истраживачким институтима, привредним коморама и другим правним лицима у вези са доношењем и применом српских стандарда.

2.3 ВАНРЕДНЕ АКТИВНОСТИ

ВАНРЕДНА АКТИВНОСТ 1: Припреме у вези са одржавањем Пете балканске конференције о стандардизацији, чији ће организатор и домаћин у 2016. години бити Институт

Почевши од 2011. године, сваке године (изузев 2012.) одржава се Балканска конференција о стандардизацији, на којој учествују представници националних тела за стандарде балканских земаља (Албаније, Босне и Херцеговине, Бугарске, Македоније, Србије, Словеније, Турске, Црне Горе и Хрватске), представници Менаџмент-центра CEN-а и CENELEC-а у Бриселу и позвани гости. Прва конференција одржана је у јуну 2011. године у Охриду (Македонија), друга у јуну 2013. године у Сарајеву (БиХ), трећа у септембру 2014. године у Тивту (Црна Гора). Четврта балканска конференција о стандардизацији одржаће се од 21. до 23. октобра у Загребу (Хрватска), током које ће се утврдити место одржавања Пете конференције. По ранијем договору и редоследу, у 2016. години организатор и домаћин конференције требало би да буде Институт. У том контексту, већ од 1. јануара 2016. године биће потребно да се предузме низ активности у вези са организацијом и припремом конференције, која ће највероватније бити одржана у Београду. Конференција ће трајати три дана, од којих су прва два дана предвиђена за пленарни рад у вези са темом конференције коју ће предложити Институт, а трећи за једнодневни излет и обилазак културно-историјског или туристичког места у околини Београда.

ПРИЛОЗИ I

ПРЕГЛЕД СТАНДАРДА И СРОДНИХ ДОКУМЕНАТА ПО ОБЛАСТИМА СТАНДАРДИЗАЦИЈЕ И МЕТОДАМА ПРЕУЗИМАЊА И ДИНАМИЦИ ДОНОШЕЊА И ОБЈАВЉИВАЊА У 2016. ГОДИНИ

Бр. обл.	Ред. бр.	Организациона јединица, односно област стандардизације	Ознака комисије за стандарде	Назив комисије за стандарде, односно уже области стандардизације	Број стандарда и сродних докумената		УКУПНО
					Метода рр (српски језик)	Методе рр и рг (енглески језик)	
A.1 Рударство и металургија							
	1.		B033	Вагностални материјали	0	1	1
	2.		B082	Рударство	16	15	31
	3.		B321	Експлозивни за цивилну употребу	21	5	26
	4.		C017-1	Методе хемијске анализе гвожђа и челика	5	3	8
	5.		C017-2	Челик	8	8	16
	6.		C025	Сиво, темперовано и нодуларно ливено гвожђе	2	1	3
	7.		C026	Бакар и легуре бакара	7	7	14
	8.		C079	Лаки метали и њихове легуре	2	17	19
	9.		C135	Испитивање без разарања	9	6	15
	10.		C164	Механичка испитивања метала	2	7	9
Рударство и металургија укупно:					72	70	142
A.2 Машинство							
	11.		M002	Делови за причвршћивање (навоји, вријди и навртке)	6	1	7
	12.		M010	Технички цртежи, толеранције и зупчаници	4	5	9
	13.		M011	Посуде под притиском	0	6	6
	14.		M030	Мерење протока флуида у затвореним цевоводима и мерење количине топлотне енергије	0	7	7
	15.		M039	Машине алатке	0	2	2
	16.		M044	Заваривање и сродни поступци	9	12	21
	17.		M049	Гасни апарати	0	7	7
	18.		M057	Котловска постројења	0	9	9
	19.		M058	Покретне посуде под притиском	0	5	5
	20.		M096	Дизалице, опрема за дизање и континуални транспорт	1	3	4

Бр. обл.	Ред. бр.	Организациона јединица, односно област стандардизације	Ознака комисије за стандарде	Назив комисије за стандарде, односно уже области стандардизације	Број стандарда и сродних докумената		
					Метода pp (српски језик)	Методe ps и pr (енглески језик)	УКУПНО
21.			M108	Механичке вибрације и удари	0	2	2
22.			M115	Хидрауличне машине и криогена техника	1	16	17
23.			M153	Индустријске арматуре	1	7	8
24.			M178	Лифтови, покретне степеннице и покретна газинга	0	1	1
25.			M199	Безбедност машина	1	10	11
26.			M234	Гасна инфраструктура, опрема за природни и течни нафтни гас	2	14	16
27.			M267	Индустријски и даљински цевоводи	0	3	3
28.			M295	Уређаји за грејање и грејна тела	4	10	14
Машињство укупно:					29	120	149
А.3 Хемијске технологије							
29.			B028-1	Мазива и сродни производи	1	2	3
30.			B028-2	Горива нафтног порекла	5	10	15
31.			B048	Лабораторијска опрема	0	6	6
32.			B336	Битумен и битуменска везива	0	9	9
33.			C107	Корозија и заштита материјала од корозије металним и другим неорганским превлакама	1	11	12
34.			F038	Текстил	6	16	22
35.			F072	Текстилне машине и помоћни уређаји	0	8	8
36.			F094	Заштитна одећа и заштитна опрема	0	14	14
37.			F219	Еластичне, текстилне и ламинатне подне облоге	4	9	13
38.			G045	Гума и производи од гуме	0	9	9
39.			G120	Кожа и обућа	0	15	15
40.			G138	Цеви, фитинзи и вентили од пластичних маса за транспорт флуида	2	11	13
41.			H006	Целулоза, папир и картон	5	1	6
42.			H035	Боје, лакови и сродне технологије и производи	10	10	20
43.			H047	Хемија	1	2	3
44.			H091	Површински активне материје	0	2	2
45.			H193	Природни гас	1	1	2
Хемијске технологије укупно:					36	136	172

Бр. обл.	Ред. бр.	Организациона јединица, односно област стандардизације	Ознака комисије за стандарде	Назив комисије за стандарде, односно уже области стандардизације	Број стандарда и сродних докумената		
					Метода рр (српски језик)	Методe рp и рг (енглески језик)	УКУПНО
А.4 Грађевинарство							
	46.		B184	Савремени керамички материјали	0	18	18
	47.		I211	Географске информације	0	15	15
	48.		U043	Акустика у грађевинарству	0	6	6
	49.		U071	Бетон, армирани бетон и преднапрегнути бетон	0	5	5
	50.		U074	Цемент и креч	10	7	17
	51.		U092	Техничке мере безбедности зграда од пожара	0	8	8
	52.		U125	Елементи за зидање и покривање кровова	6	13	19
	53.		U152	Гипс и производи од гипса	0	1	1
	54.		U160	Грађевинско стакло	0	9	9
	55.		U163	Топлогна техника у грађевинарству	7	26	33
	56.		U165	Инжењерство отпадних вода	0	26	26
	57.		U166	Димњаци	1	4	5
	58.		U182	Геотехника	0	23	23
	59.		U189	Керамичке плочице и санитарна опрема	9	4	13
	60.		U227	Материјали за путеве	0	18	18
	61.		U246	Природни камен и агрегати	0	3	3
	62.		U250-2	Пројектовање бетонских конструкција	4	1	5
	63.		U250-3,4,9	Челичне конструкције, спретуге конструкције од челика и бетона и алуминијумске конструкције	0	2	2
	64.		U250-5,6	Прорачун дрвених и зиданих конструкција	0	6	6
	65.		U346	Конзервација културног наслеђа	2	3	5
Грађевинарство укупно:					39	198	237
А.5 Саобраћај, возила и механизација							
	66.		A331	Поштански саобраћај	4	3	7
	67.		M022	Друмска возила	0	7	7
	68.		M023	Трактори и машине за пољопривреду и шумарство	7	10	17
	69.		M070	Мотори са унутрашњим сагоревањем	2	0	2
	70.		M127	Машине за земљане радове	0	11	11

Бр. обл.	Ред. бр.	Организациона јединица, односно област стандардизације	Ознака комисије за стандарде	Назив комисије за стандарде, односно уже области стандардизације	Број стандарда и сродних докумената		
					Метода рр (српски језик)	Методe рр и рг (енглески језик)	УКУПНО
	71.		P256	Примене на железници	0	15	15
	72.		R188	Бродоградња и поморске конструкције	0	7	7
	73.		S020	Ваздухопловство	0	98	98
	74.		Z104	Контејнери за превоз терета, логистика и услуге	0	1	1
	75.		Z110	Возила за унутрашњи транспорт	2	7	9
	76.		Z169	Светлост и осветљење	0	6	6
	77.		Z204	Безбедност друмског саобраћаја и интелигентни транспортни системи	0	16	16
	78.		Z226-1,6,10	Заштитне ограде и браници на путевима	0	5	5
	79.		Z226-2,3,11	Вертикална и хоризонтална сигнализација на путевима, привремена путна опрема	7	0	7
	80.		Z226-4	Светлосна сигнализација на путевима	0	1	1
Саобраћај, возила и механизација укупно:					22	187	209
А.6 Пољопривреда, прехранбена и дрвна индустрија и шумарство							
	81.		B238	Чврста биогорива	6	5	11
	82.		D038	Трајност дрвета и производа на бази дрвета	0	3	3
	83.		D089	Плоче на бази дрвета	3	3	6
	84.		D136	Намештај	2	12	14
	85.		D162	Врата и прозори	0	14	14
	86.		D218	Обло дрво и резана грађа	2	1	3
	87.		E034-12	Сензорске анализе	1	3	4
	88.		E034-17	Системи менаџмента безбедношћу хране	1	0	1
	89.		E034-2,11	Семе и плодови уљарица, масти и уља биљног и животињског порекла и њихови споредни производи	1	4	5
	90.		E034-4	Жита, махуљаче и њихови производи	2	6	8
	91.		E034-5	Млеко и производи од млека	1	0	1
	92.		E034-9	Микробиологија и биотехнологија	2	3	5
	93.		E093	Методe анализе скроба и производа од скроба	0	1	1
	94.		E153	Машине за прехранбену индустрију	0	3	3
	95.		E275	Анализа хране - Хоризонталне методе	0	3	3
	96.		H054	Етарска уља	2	0	2

Бр. обл.	Ред. бр.	Организациона јединица, односно област стандардизације	Ознака комисије за стандарде	Назив комисије за стандарде, односно уже области стандардизације	Број стандарда и сродних докумената		
					Метода рр (српски језик)	Методe рр и рг (енглески језик)	УКУПНО
	97.		H061-11	Адхезиви	0	6	6
	98.		H134	Минерална ђубрива и побољшивачи земљишта	2	2	4
	99.		M039-4	Машине за обраду дрвета	0	3	3
Пољопривреда и прехрамбена индустрија укупно:					25	72	97
A.7 Безбедност, заштита и животна средина							
	100.		A207	Системи менаџмента заштитом животне средине	2	1	3
	101.		A223	Друштвена безбедност	0	3	3
	102.		A319	Одржавање грађевинских објеката и зграда	0	2	2
	103.		D083	Опрема за спорт и рекреацију	5	26	31
	104.		G061	Пластичне масе	4	36	40
	105.		H146	Квалитет ваздуха	1	9	10
	106.		H147	Квалитет воде	1	24	25
	107.		H190	Квалитет земљишта	0	11	11
	108.		H217	Козметика	0	7	7
	109.		Z021	Заштита од пожара	3	5	8
	110.		Z043	Заштита од буке	2	2	4
	111.		Z052	Безбедност деčјих играчака и производа за малу децу	1	6	7
	112.		Z076	Медицинска средства	4	26	30
	113.		Z079	Средства за заштиту органа за дисање	0	1	1
	114.		Z085	Заштита од јонизујућег зрачења	1	12	13
	115.		Z106	Стоматологија	1	2	3
	116.		Z158	Заштитни шлемови и заштита слуха	0	1	1
	117.		Z172	Оптика, фотоника и заштита очију	1	26	27
	118.		Z183	Управљање отпадом	0	4	4
	119.		Z212	Медицинска средства за дијагностику in vitro	2	2	4
	120.		Z229	Нанотехнологије	3	2	5
	121.		Z261-5	Амбалажа	5	1	6
	122.		Z292	Карактеризација отпада и муља	0	7	7

Бр. обл.	Ред. бр.	Организациона јединица, односно област стандардизације	Ознака комисије за стандарде	Назив комисије за стандарде, односно уже области стандардизације	Број стандарда и сродних докумената		
					Метода рр (српски језик)	Методe ррs и рг (енглески језик)	УКУПНО
	123.		Z-COPO LCO	Заштита потрошача	0	2	2
Безбедност, заштита и животно средина укупно:					36	218	254
А.8 Општи стандарди							
	124.		A012	Величине, јединице и мерни инструменти	3	0	3
	125.		A242	Управљање енергијом	5	4	9
	126.		CASCO	Оцењивање усаглашености	4	9	13
Општи стандарди укупно:					12	13	25
УКУПНО ЗА ОПШТЕ ОБЛАСТИ СТАНДАРДИЗАЦИЈЕ:					271	1014	1285
Б.1 Електроенергетика							
	127.		N002	Обртне електричне машине	5	3	8
	128.		N009	Електрична опрема и системи на железници	0	10	10
	129.		N010	Флуиди за примену у електротехници	1	0	1
	130.		N011	Надземни водови	0	2	2
	131.		N014	Енергетски трансформатори	0	9	9
	132.		N015	Изолациони материјали у електротехници	5	2	7
	133.		N017AC	Високонапонска постројења	0	8	8
	134.		N020	Електрични каблови	3	5	8
	135.		N021	Ћелије и батерије	0	11	11
	136.		N023	Електроинсталациони прибор	3	10	13
	137.		N026	Електролучно заваривање	0	6	6
	138.		N031	Електрични уређаји потенцијално експлозивним атмосферама	2	9	11
	139.		N032	Осигурачи	0	3	3
	140.		N033	Енергетски кондензатори	3	1	4
	141.		N034	Свијалице и придружена опрема	2	27	29
	142.		N040	Електронске компоненте	1	10	11
	143.		N044	Безбедност машина - електротехнички аспекти	0	3	3
	144.		N048	Електромеханички саставни делови и механичке конструкције за електронске уређаје	1	3	4

Бр. обл.	Ред. бр.	Организациона јединица, односно област стандардизације	Ознака комисије за стандарде	Назив комисије за стандарде, односно уже области стандардизације	Број стандарда и сродних докумената		
					Метода pp (српски језик)	Методe ps и рг (енглески језик)	УКУПНО
	145.		N064	Електричне инсталације	11	0	11
	146.		N070	Степен заштите помоћу кућишта	0	2	2
	147.		N078	Рад под напоном	0	3	3
	148.		N079	Алармни системи	0	8	8
	149.		N081	Заштита од атмосферског пражњења	0	1	1
	150.		N082	Соларни фотонапонски енергетски системи	0	7	7
	151.		N085	Опрема за мерење електричних и електромагнетских величина	0	1	1
	152.		N088	Ветрогенератори	0	3	3
	153.		N089	Испитивање опасности од пожара	0	1	1
	154.		N094	Електромеханички и електрични мерни релеји и заштитна опрема	2	0	2
Електроенергетика					39	148	187
Б.2 Електроника и телекомуникације							
	155.		N003	Структуре и елементи информација, принципи идентификације и означавања, документација и графички симболи	1	1	2
	156.		N013	Општи аспекти за снабдевање електричном енергијом, мерење електричне енергије и управљање оптерећењем	0	17	17
	157.		N022	Енергетска електроника и полупроводничке компоненте	0	40	40
	158.		N025	Физичке величине и јединице	0	2	2
	159.		N061	Перформансе и безбедност електричних апарата за домаћинство и сличних електричних апарата	1	63	64
	160.		N086	Комуникациони проводници, каблови, компоненте, прибор, уређаји и системи	0	26	26
	161.		N100	Аудио, видео и мултимедијални системи, уређаји и опрема	0	20	20
	162.		NETSI	Телекомуникационе технологије	4	69	73
Електроника и телекомуникације укупно:					6	238	244
Б.3 Информационе технологије							
	163.		N045	Нуклеарна инструментација	0	5	5
	164.		N051	Феритни материјали и суперпроводност	0	12	12
	165.		N057	Управљање и комуникација у електроенергетском систему	0	4	4
	166.		N062	Електромедицински уређаји	1	15	16
	167.		N065	Мерење и управљање у индустријским процесима и међусобно повезивање	0	24	24

Бр. обл.	Ред. бр.	Организациона јединица, односно област стандардизације	Ознака комисије за стандарде	Назив комисије за стандарде, односно уже области стандардизације	Број стандарда и сродних докумената		
					Метода рр (српски језик)	Методe рр и рг (енглески језик)	УКУПНО
				ИТ уређаја			
	168.		N104	Услови околине, класификација и методе испитивања	0	3	3
	169.		N210	Електромагнетска компатибилност	1	15	16
Информационе технологије укупно:					2	78	80
УКУПНО ЗА ОБЛАСТИ ЕЛЕКТРОТЕХНИКЕ, ИНФОРМАЦИОНИХ ТЕХНОЛОГИЈА И ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈА:					47	464	511
УКУПНО:					318	1478	1796

Табела 2 – Преглед стандарда и сродних докумената по динамички доношења и објављивања (фазама израде и месецима)

Фаза израде	Број стандарда и сродних докумената по месецима												УКУПНО (на српском и енглеском језику)
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
Нацрт стандарда	45	269	228	196	192	152	53	61	165	76	32	10	1479
Дефинитивни текст нацрта	25	23	31	52	207	256	202	174	249	69	78	148	1514
Стандард	69	32	25	32	68	217	210	183	141	158	68	114	1317

ПЛАН СЕМИНАРА И РАДИОНИЦА ЗА 2016. ГОДИНУ
(НАПОМЕНА: Измене плана, по његовом доношењу, одобрава директор Института)

Бр.	Ознака семинара	Назив семинара – главне теме	Термин одржавања	Предавачи (име и презиме, функција, контакти)	Сврха семинара (укратко)
1.	Б6	Примена Правилника о опреми и заштитним системима намењеним за употребу у потенцијално експлозивним атмосферама и стандарда из ове области	фебруар/март 2016.	1) Зоран Бакић , Сектор за инфраструктуру квалитета и безбедност производа на тржишту Министарства привреде 2) Александар Драгићевић , Сектор за инфраструктуру квалитета и безбедност производа на тржишту Министарства привреде 3) Мр Владимир Капор , Так Hazardous Areas d.o.o., члан Комисије за стандарде и сродне документе KS N031 4) Александра Вукићевић , ИСС, секретар Комисије за стандарде и сродне документе KS N031	Предавачи на семинару су стручњаци из Министарства привреде и Института за стандардизацију Србије који су непосредно били укључени у израду Правилника и који у свом свакодневном раду прате његову примену, тако да је семинар прилика да учесници добију детаљне информације у вези са применом правилника, као и у вези са српским стандардима који су подршка овом правилнику.
2.	A19	Основе менаџмента континуитетом пословања према захтевима стандарда SRPS ISO/IEC 22301:2014	мај 2016.	1) Биљана Обрадовић , ICT консултант, Concept 360, проверач ISO/IEC 27001 2) Др Зоран Кековић , редовни професор, Факултет за безбедност Универзитета у Београду, председник комисије за стандарде KS A223	Овим једнодневним курсом полазници ће се упознати са основним концептима управљања континуитетом пословања (енг. Business Continuity Management System BCMS) у складу са ISO/IEC 22301. Кроз разне примере најбољих пракси процеса за управљање континуитетом пословања, полазницима ће бити представљене различите компоненте БЦМС са полисама, интерним аудитом, надзором од стране менаџмента и како радити континуирано побољшање.
3.	A17	Презентација измена и тумачење нових захтева ISO 9001:2015 – Препоруке за примену	фебруар/март и мај/јуни 2016.	1) Бранислава Милованов , дипл. инж. технологије, менаџер за обуке у STANDCERT d.o.o, председница KS A176 и KS CASCO у ИСС; менаџер квалитета, менаџер заштитом животне средине, проверач за QMS, EMS и OHSAS 2) Мр Мирјана Мирковић-Ђорђевић , дипл. инж. технологије, руководилац Одељења за безбедност, заштиту и животну средину у ИСС, секретар KS A176 и KS CASCO, проверач за QMS	Благовремено информисање и разумевање транзиционих захтева при преласку на ново издање са SRPS ISO 9001:2015. Овај курс има сврху да уз помоћ препорука и вежби приближи и олакша учесницима усклађивање са новим захтевима стандарда. Циљ курса је поједностављено тумачење принципа система менаџмента квалитетом и захтева стандарда SRPS ISO 9001:2015, као и упутство за коришћење препоручених техника и алата квалитета.
4.	A4	Основе менаџмента безбедношћу информација према захтевима стандарда SRPS ISO/IEC 27001	мај/јуни 2016.	1) Виолета Нешковић-Поповић , руководилац Сектора за информативно-издавачку делатност у ИСС-у, водећи проверач QMS-а и ISMS-а 2) Биљана Обрадовић , ICT консултант, Concept 360, проверач ISO/IEC 27001	Упознавање са основним појмовима и захтевима у вези са имплементацијом система менаџмента безбедношћу информација (ISMS) према стандарду SRPS ISO/IEC 27001.

5.	A23	Основе система менаџмента ИТ услуга према захтевима стандарда SRPS ISO/IEC 20000-1:2014	април 2016.	<p>1) Проф. др Драгана Бечејски-Вујаклија, дипл. инж., ИТ консултант, професор ФОН-а у пензији, са дугогодишњим искуством у области пословних информационих система, доношењу и примени ИТ стандарда; председник Комисије KS П/07</p> <p>2) Др Снежана Д. Пантелић, дипл. мат., ИТ консултант, виши саветник у Институту „Михајло Пупин“, са дугогодишњим искуством у областима планирања и управљања ИТ системима у предузећима у индустрији и сектору услуга, унапређења и управљања пословним процесима, управљању ИТ пројектима; заменик председника комисије KS П/07</p> <p>3) представник Института</p>	<p>Упознавање са основним појмовима и захтевима серије стандарда ISO/IEC 20000, могућостима њихове примене у пракси (укључујући користи и изазове које таква примена подразумева), као и упознавање са процесима ревизије и сертификације у вези са применом ове серије стандарда. Курс садржи практичне примере и вежбе, који омогућавају приближавање материје учесницима.</p>
6.	B1	Основе међународне, европске и националне стандардизације (семинар за чланове комисија ИСС)	мај/јуни 2016. и децембар 2016.	<p>1) Драган Вуксановић, руководилац Сектора за електротехничку стандардизацију у ИСС</p> <p>2) Радиша Кнежевић, руководилац Сектора за опште области стандардизације у ИСС</p> <p>3) Ксенија Стојичић, руководилац Одељења за едукацију и промоцију стандардизације у ИСС</p>	<p>Упознавање са принципима и начином функционисања националне, европске и међународне стандардизације. Семинар је посебно значајан са аспекта пружања информација о обавезама и правима која проистичу из чланства у европским организацијама за стандардизацију. Посебно се истичу користи које имају различите групе заинтересованих страна од укључења у процес стандардизације, односно од прикључења раду комисија за стандарде и сродне документе.</p>
7.	B5	Јавне набавке и стандарди – Како се правилно позивати на стандарде при јавним набавкама	април 2016.	<p>1) Представник одговарајућег ресорног министарства односно Управе за јавне набавке</p> <p>2) Представници Института за стандардизацију Србије</p>	<p>Предност овог семинара је прилика да учесници добију основне информације о примени закона о јавним набавкама и подзаконским актима, и отклоне недоумице у вези са применом тих аката, као и у вези са позивањем на српске стандарде приликом расписивања јавних набавки. Специфичност овог семинара су издвојени добри и лоши примери из праксе који ће корисницима практично показати користи од цитирања стандарда приликом дефинисања захтева за производе и услуге при јавним набавкама.</p>
8.	Г3	SRPS EN ISO 9606-1 - Квалификационо испитивање заваривача за заваривање челика топљењем	март 2016.	<p>1) Александар Стефановић, дипл. инж., Институт за стандардизацију Србије, Београд</p> <p>2) Иван Стојичић, дипл. инж., IWE, TMS SEE д.о.о. Београд</p> <p>3) Златан Милутиновић, дипл. инж., IWE, IWI Институт ГОША д.о.о. Београд</p>	<p>Сврха семинара је да корисницима стандарда пружи информације о начину провере стручне оспособљености заваривача, односно сертификацији заваривача који раде на изради челичних конструкција, као и о облику уверења сертификаката који се издаје.</p>
9	A20	Тумачење захтева нове верзије стандарда за медицинске	јун/новембар 2015. 22. мај 2015.	<p>1) Проф. др Светлана Игњатовић, Катедра за медицинску биохемију, Универзитет у Београду - Фармацеутски факултет и Центар за медицинску</p>	<p>Курс посвећен тумачењу захтева стандарда SRPS EN ISO 15189:2014 који се односе на квалитет и компетентност медицинских лабораторија. Учесницима курса се пружа</p>

10.	A18	<p>лабораторије SRPS EN ISO 15189:2014</p> <p>Презентација измена и тумачење нових захтева ISO 14001:2015 – Препоруке за примену</p>	<p>јуни и септембар 2016.</p>	<p>биохемију, Клинички центар Србије, технички оцењивач ATC према захтевима SRPS EN ISO 15189:2014</p> <p>2) Др Љубинка Глигић, Акредитационо тело Србије, Београд, водећи оцењивач ATC према захтевима SRPS EN ISO 15189:2014, члан комисије KS Z212</p> <p>3) Др Драгана Поповић Илић, самостални саветник у Одељењу за безбедност, заштиту и животну средину у Институту за стандардизацију Србије, секретар комисије KS Z212</p>	<p>могућност да стекну нова знања у складу са новом верзијом стандарда, којима ће унапредити и олакшати примену система менаџмента квалитетом (QMS) у својим лабораторијама и припремити се за акредитацију према SRPS EN ISO 15189:2014. Уз конкретне примере за испуњење најбитнијих захтева SRPS EN ISO 15189:2014 кроз групне вежбе учесници ће имати прилику да практично примене стечено знање о принципима QMS-а у медицинским лабораторијама.</p>
11.	A29	<p>Ревизија OHSAS 18001 односно ISO/DIS 45001:2015 – Презентација измена и тумачење нових захтева</p>	<p>мај 2016.</p>	<p>1) Бранислава Милованов, дипл. инж. технологије, менаџер за обуке у STANDCERT d.o.o, председница KS A176 и KS CASCO, члан KS A207 у ИСС-у, менаџер квалитетом, менаџер заштитом животне средине, проверавач за QMS, EMS и OHSAS</p> <p>2) Марина Донић, дипл. инж. технологије, самостални саветник у Одељењу за безбедност, заштиту и животну средину у ИСС-у, секретар KS A207, проверавач за QMS и EMS</p>	<p>Курс има за циљ благовремено информисање и разумевање транзиционих захтева приликом преласка на ново издање стандарда за систем менаџмента заштитом животне средине са ISO 14001:2015. Полазници ће бити упознати са новом верзијом ISO 14001 кроз краћи теоријски увод, примере из праксе и вежбе. Стандард омогућава организацији било које величине и врсте делатности да: идентификује и управља утицајима својих активности, производа и услуга на животну средину; идентификује аспекте које активности, производи и услуге организације имају на животну средину, успостави циљеве и планира програме за њихову реализацију, прати, мери и анализира индикаторе перформанси и предузима мере за стално побољшавање.</p>
				<p>1) Бранислава Милованов, дипл. инж. технологије, менаџер за обуке у STANDCERT d.o.o, председница KS A176 и KS CASCO у ИСС; менаџер квалитета, менаџер заштитом животне средине, провера-вач за QMS, EMS и OHSAS</p> <p>2) Мр Мирјана Мирковић-Ђорђевић, дипл. инж. технологије, руководилац Одељења за безбедност, заштиту и животну средину у ИСС, секретар KS A176 и KS CASCO, проверавач за QMS</p>	<p>Курс има за циљ благовремено информисање и разумевање захтева новог међународног стандарда који ће помоћи организацијама да обезбеде платформу за побољшање безбедности запослених, смањење ризика на радним местима и стварање нових, безбеднијих радних услова. До сада је у примени био само OHSAS 18001, тако да овим семинаром желимо да упознамо са новинама које доноси нацрт стандарда за систем менаџмента безбедношћу здравља и безбедношћу на раду. Полазници ће бити упознати са нацртом кроз краћи теоријски увод, примере из праксе и вежбе. Стандард омогућава организацији било које величине и врсте делатности да: планира програме за њихову реализацију, прати, мери и анализира индикаторе перформанси и предузима мере за стално побољшавање.</p>

12.	A25	SRPS ISO 22000 и SRPS ISO/TS 22002-1 – Како имплементирати додатне захтеве за систем менаџмента безбедношћу хране	мај 2016.	1) Др Сузана Димитријевић , ван. проф. Технолошко-металуршки факултет Универзитета у Београду, водећи проверавач за сертификационо тело Bureau veritas. 2) Маријана Петковић , дипл. инж. биохемијског инжењерства и биотехнологије, самостални саветник у Одељењу за пољопривреду, прехранбену и дрвну индустрију и шумарство у ИСС-у, секретар Комисије KS E034-17	Садржај семинара, примери из праксе и вежбе имају за циљ да учесницима семинара обезбеде додатне информације за успешну имплементацију, одржавање и унапређење система за менаџмент безбедношћу хране.
13.	Г7	Управљање хемикалијама – Правилна примена српских стандарда на које се позива у техничкој регулативи	септембар 2016.	1) Марина Бировљев , Гампо, д.о.о., саветник за ризика од загађивача животне средине 2) Бранка Томашевић , ИСС, самостални саветник у Одељењу за хемијске технологије 3) Јелена Крупез , ИСС, млађи саветник у Одељењу за хемијске технологије	Семинар је прилика да учесници добију: - детаљне информације у вези са проблемима који прате примену техничких прописа са аспекта стандардизације, односно у вези са српским стандардима који су подршка овим техничким прописима; - информације о потребним активностима за безбедно управљање хемикалијама и пословање у важећим законским оквирима; - знање о стандардима које треба поседовати за производњу, увоз, дистрибуцију, паковање и обележавање хемикалија, као и њихово испитивање. Предавања су заснована на вишегодишњем искуству једног од предавача као консултанта у области правилног управљања хемикалијама, класификацији и обележавању хемикалија, који у свом свакодневном раду примењује и прати Закон о хемикалијама и пратеће правилнике, као и на искуству стручњака из ИСС-а у вези са применом и тумачењем релевантних српских стандарда из области хемијских технологија.
14.	Г8	Презентација и тумачење захтева ISO 17021-1:2015 – Препоруке за примену	фебруар/мај 2016.	1) Бранислава Милованов , дипл. инж. технологије, менаџер за обуке у STANCERT d.o.o, председница KS A176 и KS CASCO у ИСС; менаџер квалитета, менаџер заштитом животне средине, провера-вач за QMS, EMS и OHSAS 2) Мр Мирјана Мирковић-Ђорђевић , дипл. инж. технологије, руководилац Одељења за безбедност, заштиту и животну средину у ИСС, секретар KS A176 и KS CASCO, проверавач за QMS	Овај семинар предвиђен је за тела која врше провере система менаџмента и за сертификациона тела. Циљ семинара је упознавање са новим и измењеним захтевима које доноси ревидирани стандард ISO 17021:2011. Семинар има за циљ да презентује принципе и захтеве за компетенцију, конзистентност и независност тела која врше провере и сертификацију свих система менаџмента.
15.	A30	Процена ризика – Како остварити захтеве који се односе на ризике у	март и септембар 2016.		Сврха овог курса је да омогући разумевање захтева за процену, праћење и мерење ризика у складу са ISO 9001:2015, као и да олакша њихову практичну примену. Осмишљен је тако да

		складу са ISO 9001:2015		<p>1) Мр Ли́ла Димитријевић, дипл. андрагог, власник <i>Adult education action</i>, креатор обука и тренер, водећи проверавач и тренер за QMS, EMS и OHSAS</p> <p>2) Представник Института за стандардизацију Србије, презентер рада Комисије CASCO, проверавач за QMS</p>	<p>Учесницима пружи знања и вештине за процену ризика кроз комбинацију презентације теоријских основа, практичних примера и групних и индивидуалних вежби.</p> <p>Курс је од посебног значаја за све привредне субјекте који примењују ISO 9001 у свом пословању и планирају да се прилагоде новој верзији овог стандарда. У ISO 9001:2015 сви пословни процеси се анализирају, планирају, прате и мере са аспекта ризика. Како је то нови аспект и непозната тема ширем кругу корисника, желели смо да практичним курсем олакшамо корисницима ISO 9001:2015 испуњавање захтева који се односе на ризике</p>
16.	Г4	Безбедносна правила за конструкцију и уградњу лифтова – Захтеви стандарда SRPS EN 81-20 и EN 81-50 и најважније измене у односу на SRPS EN 81-1 и SRPS EN 81-2	јуни 2016.	<p>1) Божо Вукашиновић, дипл.инж.маш., руководилац Сертификационог тела Елконт Инжењеринг д.о.о. Београд, Именовано тело за преглед и оцену усаглашености лифтова, бр. И009</p> <p>2) Александар Стефановић, самостални саветник у Одељењу за машинство у Институту за стандардизацију Србије</p>	<p>Учесницима семинара биће представљене најважније измене које доноси нови стандард SRPS EN 81-20 у односу на стандарде SRPS EN 81-1 и SRPS EN 81-2, и то са два главна аспекта: безбедност путника и безбедност сервисера. Поред тога, биће објашњено како се врши оцењивање усаглашености сигурносних компонента у лифтовима, као и начини прорачуна шина, вучне способности, проклизивања, рама кабине, хидрауличне инсталације, степена сигурности ужади са доста практичних примера. Посебан акценат биће на начину модернизације постојећих лифтова.</p>
17.	А24	Превенција и поступање са приговорима корисника према међународним стандардима	мај/октобар 2016.	<p>1) Др Ивана Мијаговић, ванредни професор, Факултета организационих наука, Универзитета у Београду, члан KS П1/07</p> <p>2) Др Славица Цицварић Костић, доцент, Факултета организационих наука, Универзитета у Београду</p> <p>3) Мр Мирјана Мирковић-Ђорђевић, дипл. инж. технологије, руководилац Одељења за безбедност, заштиту и животну средину у ИСС, проверавач за QMS</p>	<p>Циљ ове обуке је стицање компетенција за успостављање процеса превенције и поступања са приговорима корисника, као и информисање о могућностима и ограничењима примене смерница међународних стандарда којима се уређује систем за превенцију и поступање са приговорима корисника.</p>
18.	А26	Корективне мере – Унапређење система менаџмента	октобар 2016.	<p>1) Ли́ла Димитријевић, предавач, тренер, консултант, водећи проверавач QMS; EMS; OHSAS</p> <p>2) Представник Института за стандардизацију Србије, презентер рада Комисије за стандарде KS CASCO</p>	<p>Програм корективних мера је један од најважнијих делова система менаџмента и важан фактор у сталном унапређењу процеса. Менаџмент организације која има уведен QMS или неки други систем тражи се да предузме временски дефинисане корективне мере за све идентификоване неусаглашености. У том поступку откривања узрока неусаглашености кључно је идентификовати корективну меру која ће спречити поновну појаву те неусаглашености. Теме које ће такође бити обрађене су: разлика између корекције и корективне мере, објективни докази за корекцију и корективну меру, унапређење система и друго.</p>

19.	A27	Интегрисани системи менаџмента	март/април 2016.	1) Лила Димитријевић , предавач, тренер, консултант, водећи проверавач QMS; EMS; OHSAS 2) Представник Института за стандардизацију Србије , презентер рада Комисије за стандарде KS CASCO	Учесници семинара биће упознати са могућностима интеграције система менаџмента, која се базира на процесном моделу и његовим могућностима да идентификује жељене и нежељене излазе из процеса.
20.	A28	Менаџмент ризицима по безбедност информација (SRPS ISO/IEC 27005) – Примена у информационом технологијама	април /новембар 2016.	1) Виолета Нешковић-Поповић , руководилац Сектора за информативно-издавачку делатност у ИСС-у, водећи проверавач QMS-а и ISMS-а 2) Биљана Обрадовић , ICT консултант, Concept 360, проверавач ISO/IEC 27001	Овај курс омогућава детаљно упознавање са препорукама водећег међународног стандарда за управљање информационом ризицима према - ISO/IEC 27005. Додатно, пружа полазницима свеобухватни преглед о томе шта значи управљање информационом ризицима у пословном окружењу и даје јасну полазну основу за израду методологије за процену ризика. Методологија обухвата различите приступе смањењу ризика на прихватљив ниво, начине за одржавање процене ризикам, као и мере за њихово смањивање. По завршетку семинара полазници ће имати представу на који начин процес управљања информационом ризиком треба интегрисати у своју праксу и свакодневно пословање. Семинар се састоји од теоријског и практичног дела. Велики део семинара се проводи у групним и индивидуалним активностима.
21.	A29	Основе менаџмента пројекта према ISO/IEC 21500:2012	април/ новембар 2016.	1) Биљана Обрадовић , Биљана Обрадовић, ICT консултант, Concept 360, проверавач ISO/IEC 27001	Овај курс базира се на упутству за менаџмент пројекта и за спровођење провере према ISO/IEC 21500:2012, који представља међународни стандард за менаџмент пројекта према PMBOK методологији. Курс има за циљ да разјасни која су то знања и вештине потребне за успешно вођење пројекта. Учеће полазника током курса је активно и искуствено у различитим облицима интерактивног рада: групне дискусије, упитници, рад у паровима, рад у групама, као и кратка предавања.
22.	B1	Како се користи стандард као средство подршке европској легислативи и националном законодавству	октобар/ новембар 2016.	1) Представник/представници одговарајућег ресорног министарства 2) Представник Института за стандардизацију Србије	Сврха овог семинара је разумевање система европске стандардизације и начина на који се она користи у европској легислативи, а самим тим и сагледавање функционисања националне стандардизације и њене подршке националним прописима. Принцип организације овог семинара засновао би се на томе да свако министарство делегира представнике чији је рад у вези са израдом правилника. На овај начин би се утицало на побољшање знања о стандардима и њиховој вези са регулативом.

3 СЕРТИФИКАЦИЈА ПРОИЗВОДА, СИСТЕМА МЕНАЏМЕНТА И ОСОБА

На основу члана 7. тачка 15б) Закона о стандардизацији (Сл. гласник 46/2015) Институт је добио право да се бави пословима сертификације производа, система менаџмента и особа. У том смислу, у 2016. години Институт ће започети са припремним активностима на успостављању сертификационог тела као посебне организационе јединице у оквиру Института, а на основу захтева стандарда SRPS ISO/IEC 17021:2011.

Планирано је да сертификационо тело за почетак обавља само сертификацију система менаџмента.

У првој половини 2016. године планира се да се изврше све потребне анализе исплативости, процене потреба и SWOT анализа за процену оправданости сертификације у појединим областима. Након тога, потребно је донети сва потребна акта, процедуре, упутства и осталу документацију, као и успоставити тела и комисије који су неопходни за доношење појединих одлука и аката у процесу сертификације.

Након утврђивања области сертификације утврдиће се потребе за обучавањем одговарајућег броја запослених за послове сертификације система менаџмента, биће направљен регистар проверача и започеће се са пружањем услуга сертификације.

Паралелно с наведеним активностима припремаће се потребна документација за акредитацију сертификационог тела од стране Акредитационог тела Србије. Када буде обавио неколико сертификационих провера код заинтересованих организација (клијената), Институт ће, уколико се стекну сви други потребни услови, у другој половини 2016. године поднети пријаву Акредитационом телу Србије за добијање акредитације како би сертификационо тело Института могло да настави са радом.

4 ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН ЗА 2016. ГОДИНУ

4.1 Основни подаци о Институту

Основни подаци који су значајни за пословање Института су, као што следи:

- матични број: 17740580
- регистарски број: 6015788789
- порески идентификациони број (ПИБ): 105801694
- број подрачуна код Управе за трезор: 840-927664-66 – за приходе из буџета
840-868668-29 – за сопствене приходе.

За финансирање рада Института у складу са Законом о стандардизацији и другим прописима, као и за чланарине Института у европским и међународним организацијама за стандардизацију у 2016. години, планирају се средства у укупном износу од 114.562.000 динара.

При сагледавању средстава која је потребно обезбедити из буџета Републике Србије, пошло се од претпоставке да ће се средства за финансирање послова у вези са доношењем српских стандарда и сродних докумената, као и других послова у вези са стандардима и стандардизацијом, тј. основне делатности Института, обезбедити из:

- буџета Републике Србије;
- прихода остварених продајом стандарда, сродних докумената и других публикација, организацијом семинара, као и пружањем информација.

Институт је, на основу остварених прихода и расхода у 2015. години и ранијим годинама, утврдио финансијски план за 2016. годину. У 2015. години, за финансирање рада Института, предвиђена су средства у укупном износу од 111.459.000 динара, и то 73.709.000 динара из буџета Републике Србије, 37.101.000 динара сопствених прихода и 649.000 динара из нераспоређеног вишка прихода из ранијих година.

За рад Института у 2016. години, планирана су средства у укупном износу од 114.562.000 динара, која су за 3.103.000 динара или 103 % већа у односу на средства у 2015. години. Планирана средства из буџета Републике Србије за 2016. годину су једнака као и средства за 2015. годину и износе 73.709.000 динара. Лимитима за 2016. годину предвиђена су буџетска средства за рад Института у износу од 73.709.000 динара. Међутим, Институт је у 2015. години имао проблем са плаћањем чланарина у међународним организацијама за стандардизацију због великог раста курса швајцарског франка, због чега је затражио недостајућих 2.000.000 динара из текуће буџетске резерве. Такође, имајући у виду да ће у 2016. години, Институт задржати исти број запослених што подразумева најмање исти износ средстава за зараде и узимајући у обзир да је плаћање чланарина обавеза Републике Србије у складу са законом, неопходно је у 2016. години обезбедити најмање 73.709.000 динара из буџета Републике Србије. Ова средства није могуће обезбедити на други начин, јер се у Институту једино зараде и међународне чланарине финансирају из републичког буџета, док се све друге потребе финансирају из остварених сопствених прихода. У Институту је већ годинама запослен недовољан број запослених, а зараде су на веома ниском нивоу, па стога није могуће додатно смањивати зараде.

И поред чињенице да ће средства за рад у 2016. години бити готово иста у односу на претходну, Институт је у обавези да успостави одређени ниво техничке и информатичке опремљености како би био у могућности да у 2016. години оствари услове за приступање пуноправном чланству у европским организацијама за стандардизацију. Такође, Институт је, у складу са Законом о изменама и допунама Закона о стандардизацији, у обавези да успостави нове делатности па су у 2016. години планирани сопствени приходи за 3.103.000 динара,

односно за 7,70 % већи у односу на исте за 2015. годину, како би се одржао континуитет рада и извршиле све поверене обавезе.

Овим планом предвиђено је финансирање најнеопходнијих потреба Института у постојећим околностима, у мери која омогућава несметано извршавање законом утврђених надлежности, промоцију и развој стандардизације, заштиту права интелектуалне својине, а нарочито обавеза које Институт има на основу Националног програма интеграције Републике Србије у Европску унију (НПИ).

4.2 Приходи

Планирана средства у износу од 114.562.000 динара обезбедиће се на следећи начин:

- 73.709.000 динара из прихода из буџета Републике Србије, у складу са Законом о буџету Републике Србије за 2016. годину;
- 40.204.000 динара из планираних сопствених прихода од продаје добара и услуга, укључујући чланарину коју плаћају чланови Института;
- 649.000 динара из нераспоређеног вишка прихода из ранијих година.

Структура планираних прихода и примања Института дата је у табели 4.1, која следи.

Табела 4.1 – Упоредни преглед структуре планираних прихода и примања Института у 2015. и 2016. години

Економска класификација	Назив	Износ по годинама (у динарима)		Индекс
		2015.	2016.	
742	Приход од продаје добара и услуга	37.101.000	40.204.000	108
742321 1	Чланарина коју плаћају чланови Института	4.000.000	4.000.000	100
742321 2	Приход од продаје српских стандарда, сродних докумената и других публикација, као и пружање услуга у вези са стандардима и стандардизацијом	26.401.000	28.504.000	107
742321 3	Приход од продаје међународних стандарда, сродних докумената и других публикација, као и националних стандарда и сродних докумената других земаља	3.000.000	3.500.000	116
742321 7	Бифе	300.000	300.000	100
742321 8	Приход од одржавања стручних семинара	3.000.000	3.500.000	116
822121	Примања од продаје залиха	400.000	400.000	100
791	Приход из буџета	73.709.000	73.709.000	98
321121	Нераспоређени вишак прихода и примања из ранијих година	649.000	649.000	100
	УКУПНО (742+791+321121):	111.459.000	114.562.000	103

Процењује се да ће сопствени приходи остварени активностима Института у 2016. години износити 40.204.000 динара и да ће бити остварени: наплатом чланарине од чланова Института, која представља допринос развоју стандардизације у Републици Србији; продајом стандарда, сродних докумената и других публикација, као и пружањем услуга у вези са стандардима и стандардизацијом; продајом међународних стандарда и сродних докумената, националних стандарда и сродних докумената других земаља, као и организацијом семинара, продајом збирки стандарда и спровођењем осталих Законом утврђених активности.

Поред тога, планира се преношење нераспоређеног вишка прихода из ранијих година у износу од 649.000 динара, који ће се превасходно користити за набавку материјала и опреме.

Институт има обавезу да на основу закључених уговора о коришћењу ауторских права, умножавању и дистрибуцији, око 50 % остварених прихода од продаје међународних стандарда и сродних докумената (ISO, IEC, ISO/IEC), као и националних стандарда других земаља (Немачке, Велике Британије, Руске Федерације, Америчког удружења за испитивање и материјале), конвертује у девизе и квартално плаћа организацијама чије је публикације продао у нашој земљи.

4.3 Расходи

У 2016. години планирају се расходи Института у укупном износу од 114.562.000 динара. Пословни простор, који је власништво Републике Србије, Институт користи без накнаде. Упоредни преглед структуре планираних расхода по наменама дат је у табели 4.2, а упоредни преглед по изворима финансирања у табели 4.3:

Табела 4.2 – Упоредни преглед структуре планираних расхода Института у 2015. и 2016. години

Економска Класификација	Намена	Износ по годинама (у динарима)		Индекс
		2015.	2016.	
1 ТЕКУЋИ РАСХОДИ – ПЛАТЕ ЗАПОСЛЕНИХ				
411	Плате и додаци запослених	52.704.000	54.204.000	103
412	Социјални доприноси на терет послодавца	9.434.000	13.037.000	138
УКУПНО (1):		62.138.000	67.241.000	108
2 ТЕКУЋИ РАСХОДИ – ОСТАЛИ				
414	Социјална давања запосленима	1.240.000	1.140.000	91
415	Накнаде трошкова за запослене	2.500.000	2.400.000	96
416	Награде запосленима и остали посебни расходи	340.000	240.000	70
421	Стални трошкови	11.580.000	11.373.000	98
422	Трошкови путовања	2.300.000	2.350.000	100
423	Услуге по уговору	10.821.000	11.698.000	101
425	Текуће поправке и одржавање опреме	2.700.000	1.570.000	58
426	Материјал	3.640.000	2.900.000	75
462	Дотације међународним организацијама	12.000.000	12.000.000	100
482	Порези, обавезне таксе, казне и пенали	200.000	150.000	75
УКУПНО (2):		47.321.000	45.821.000	97
3 ОСНОВНА СРЕДСТВА				
512	Машине и опрема	2.000.000	1.350.000	75
515	Нематеријална имовина	0	150.000	-
УКУПНО (3):		2.000.000	1.500.000	75
УКУПНО (1+2+3):		111.459.000	114.562.000	103

Табела 4.3 – Структура средстава за финансирање расхода у 2016. години, по изворима финансирања

Економска класификација	Назив	Извори средстава за финансирање планираних расхода (у динарима)		
		Буџет Републике Србије	Сопствени приходи и пренета, а неутрошена средства	Укупно
1 ТЕКУЋИ РАСХОДИ – ПЛАТЕ ЗАПОСЛЕНИХ				
411	Плате, додаци и накнаде запослених	52.614.000	1.590.000	54.204.000
412	Социјални доприноси на терет послодавца	9.394.000	3.643.000	13.037.000
УКУПНО (1):		62.008.000	5.233.000	67.241.000
2 ТЕКУЋИ РАСХОДИ – ОСТАЛИ				
414	Социјална давања запосленима	0	1.140.000	1.140.000
415	Накнаде за запослене	0	2.400.000	2.400.000
416	Награде запосленима и остали посебни расходи	0	240.000	240.000
421	Стални трошкови	0	11.373.000	11.373.000
422	Трошкови путовања	0	2.350.000	2.350.000
423	Услуге по уговору	0	11.698.000	11.698.000
425	Текуће поправке и одржавање опреме	0	1.570.000	1.570.000
426	Материјал	0	2.900.000	2.900.000
462	Дотације међународним организацијама	11.701.000	299.000	12.000.000
482	Порези, обавезне таксе и казне	0	150.000	150.000
УКУПНО (2):		11.701.000	34.120.000	45.821.000
3 ОСНОВНА СРЕДСТВА				
512	Машине и опрема	0	1.350.000	1.350.000
515	Нематеријална имовина	0	150.000	150.000
УКУПНО (3):		0	1.500.000	1.500.000
УКУПНО (1+2+3):		73.709.000	40.853.000	114.562.000

4.3.1 Расходи за плате запослених

Средства за текуће расходе за плате и социјалне доприносе за запослене у 2016. години планирана су у укупном износу од 67.241.000 динара.

Услед повећаног обима обавеза Института у 2013. години, било је неопходно увећати број запослених са 64 на 66 и попунити упражњена радна места запослених који су отишли у пензију. Институт је у 2013. години, успео да радно ангажује 66 запослених, међутим, како је у Институту евидентан и дуготрајан проблем велике флукуације и отежаног запошљавања, углавном дефицитарног кадра, као и услед ограничених средстава за зараде, током 2013. године дипломирани инжењер архитектуре – руководилац Одељења за грађевинарство, као и дипломирани инжењер електротехнике – приправник, напустили су Институт.

Након тога, иако је било предвиђено да Институт 2014. годину започне са 66 запослених, на почетку 2014. године било је укупно 64, а због доношења измена Закона о буџетском систему, није било могуће радно ангажовати нове извршиоце. Такође, у 2014. години Институт су напустила три извршиоца (дипломирани инжењер организационих наука, дипломирани машински инжењер и дипломирани инжењер шумарства) па је Институт у другој половини године имао 61 запосленог. Такође, у 2014. години су затражене потребне сагласности за попуњавање упражњених радних места, а Управни одбор је упутио предлог Влади за именовање новог директора за наредни петогодишњи мандатни период.

Међутим, имајући у виду Упутство за припрему буџета, у 2015. години, према утврђеним лимитима, обезбеђена су средства за плате и социјалне доприносе за свега 61 запосленог, међутим, на крају 2014. године, руководилац Одељења за рударство и металургију, отишла је у редовну пензију, па је Институт 2015. годину, започео са свега 60 запослених на неодређено време. Како је било потребно време да се прибаве потребне сагласности, ово радно место, попуњено је тек у јулу 2015. године. Евидентно је да је Институт је суочен са великим одливом кадра, како због одласка у редовну пензију, тако и због чињенице да су зараде запослених испод просека у државној управи, а посебно, испод просека у институцијама националне инфраструктуре квалитета.

Како ће се у 2016. години знатно увећати обим послова и број надлежности због нових делатности утврђених законом и обавезе приступања пуноправном чланству у европским организацијама за стандардизацију, Институт је из извора 04 – сопствени приходи, предвидео нешто већи износ средстава за зараде него што је то био случај у ранијим годинама. Иако се из године у годину знатно редукују средства за рад, скрећемо пажњу да Институт никада није пропорционално томе редуковао Програм рада ни план доношења стандарда, па то не чини ни у 2016. години, већ планира активности као да ће радити пуним капацитетом. У 2015. години, троје запослених одлази у пензију. Ова чињеница додатно ће отежати положај Института и испуњавање утврђених обавеза.

На дан 30.09.2015. године у Институту је био запослен 61 извршилац, а за ефикасан и ефикасан рад у 2016. години неопходно је да у Институту буде запослен најмање 61 извршилац. У оквиру укупно предложених средстава за финансирање рада Института у 2015. години, текући расходи за плате планирани за 61 запосленог, и то за: 45 са високом школском спремом (ВСС), укључујући два са магистратуром; два са вишом школском спремом (ВШС) и 14 са средњом стручном спремом (ССС).

Овим програмом предвиђена су средства за зараде за свега 61 запосленог, укључујући и директора.

Основни подаци о кадровима приказани су у табелама 4.4, 4.5, 4.6 и 4.7, које следе.

Табела 4.4 – Квалификациона структура запослених (стање 30.09.2015. године)

Редни број	Стручна спрема	Број запослених
1.	Др (доктор наука)	0
2.	Мр (магистар)	3
3.	ВСС (висока стручна спрема)	40
4.	ВС (виша стручна спрема)	2
5.	ССС (средња стручна спрема)	16
УКУПНО		61

Табела 4.5 – Старосна структура запослених (стање 30.09.2015. године)

Редни број	Старост запослених	Број запослених
1	До 30 година	5
2	Од 31 до 40 година	11
3	Од 41 до 50 година	26
4	Од 51 до 60 година	13
5	Преко 60 година	5
УКУПНО		61
ПРОСЕЧНА СТАРОСТ: 47,4		

Табела 4.6 – Структура запослених по времену проведеном у радном односу (стање 30.09.2015. године)

Редни број	Време проведено у радном односу	Број запослених
1.	До 5 година	6
2.	Од 5 до 10 година	1
3.	Од 10 до 15 година	12
4.	Од 15 до 20 година	14
5.	Од 20 до 25 година	9
6.	Од 25 до 30 година	7
7.	Од 30 до 35 година	9
8.	Преко 35 година	3
УКУПНО		61

Табела 4.7 – Динамика пријема нових и одласка постојећих кадрова у 2015 и 2016. години

Месец		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2015. ГОДИНА													
Стање на почетку месеца		60	60	60	60	60	60	60	61	61	61	58	61
Пријем нових кадрова		-	-	-	-	-	-	+1	-	-	-	+3	-
Одлазак кадрова	У редовну пензију	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-3	-	-
	Одлазак по другом основу	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Салдо (пријем – одлазак)		-	-	-	-	-	-	+1	-	-	-3	-	-
Стање на крају месеца		60	60	60	60	60	60	61	61	61	58	61	61
2016. ГОДИНА													
Стање на почетку месеца		61	61	61	61	61	61	61	61	61	61	61	61
Пријем нових кадрова		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Одлазак кадрова	У редовну пензију	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Одлазак по другом основу	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Салдо (пријем – одлазак)		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Стање на крају месеца		61	61	61	61	61	61	61	61	61	61	61	61

Обрачун и исплата зарада запосленима у Институту вршила се применом заједничке основице коју утврђује Управни одбор и коефицијената који се разликују за систематизована радна места, а који су били утврђени Правилником о критеријумима за утврђивање зараде, накнаде зараде и других примања запослених, у складу са оснивачким актом и Статутом Института. Крајем 2015. године, донет је нови акт о оснивању Института, након чега се на захтев Министарства финансија и Републичког секретаријата за законодавство, очекује измена прописа на тај начин да ће се зараде запослених у Институту обрачунавати и исплаћивати на основу уредбе коју доноси Влада или на основу закона којим се утврђује висина плата у јавном сектору, чије се доношење очекује.

Посматрано по појединим звањима, односно радним местима у Институту, просечне нето зараде (укључујући додатак за време проведено на раду) обрачунате за 2015. годину износе:

- око 80.000,00 динара, за руководиоце сектора (основних организационих јединица у Институту, којих има четири);
- око 61.000,00 динара, за руководиоце одељења (унутрашњих организационих јединица у Институту);
- око 50.000,00 динара, за самосталног саветника – водећег инжењера стандардизације;
- око 37.000,00 динара – за вишег стручног сарадника (ВШС);
- око 29.000,00 динара – за стручног сарадника (ССС);
- око 27.000,00 динара – за сарадника (ССС).

На основу уговора о раду који је закључен између Управног одбора и директора Института, номинална нето зарада директора износила је око 102.000,00 динара.

Планирана просечна **брutto зарада** по запосленом у 2015. години износи око 72.000 динара. Преглед броја запослених, потребне масе за зараде и просечне бруто зараде по месецима у 2015. години дат је у табели 2 у Прилогу 4.1 овог финансијског плана (видети стр. 65).

Почев од зараде за новембар 2014. године, престао је да се примењује Закон о умањењу нето прихода лица у јавном сектору („Службени гласник РС“ број 108/13) а примењује се Закон о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава („Службени гласник РС“ број 116/14), на основу кога је основица за исплату зарада, умањена за 10 % у односу на зараду исплаћену у 2014. години.

3.3.2. Расходи за чланарине Института у европским и међународним организацијама за стандардизацију

Средства за чланарине Института у европским и међународним организацијама за стандардизацију, утврђују се годишњим програмом рада Института а обезбеђују се из буџета Републике Србије.

Институт представља Републику Србију у међународним и европским организацијама за стандардизацију и у раду њихових управних и извршних органа, техничких комитета, поткомитета и осталих радних тела заступа интересе привредних субјеката, државних органа и грађана наше земље. Чланство у поменутиим организацијама подразумева статутарну обавезу плаћања годишње чланарине у роковима које су прописале те организације.

За чланарине Института у 2015. години планирана су средства у износу од 85.000 CHF и 33.000 EUR, што износи око 14.000.000, рачунајући на основу курса наведених валута који је важио 15. септембра 2015. године (1 EUR = 120,3945 RSD и 1 CHF = 110,0499 RSD). Међутим, планирана су средства у износу од 12.000.000 динара. У поступку доношења закона којим се уређује буџет Републике Србије, нису узети у обзир предлози Института, који су се односили на смањење буџетских средстава на економској класификацији 412 - Доприноси на терет послодавца, која би била надокнађена из сопствених прихода, с тим да се средства која су обезбеђена оваквом уштедом, употребе за плаћање чланарина на конту 462 - Дотације међународним организацијама, имајући у виду да Институт готово сваке године има проблема са извршавањем ове обавезе. Износи чланарина за 2016. годину са роковима за њихово плаћање дати су у табели 4.8.

Табела 4.8 – Чланарине Института у међународним и европским организацијама за стандардизацију у 2016. години и рокови за њихово плаћање

Ред. бр.	Назив међународне / европске организације (седиште)	Основ за чланство	Датум приступања чланству	Рок за плаћање у 2014. години	Износ чланарине
1.	Међународна организација за стандардизацију – ISO (Женева)	Одлука СИБ	1. јуни 1950.	прва половина чланарине плаћа се до 01.априла, а друга до 01. октобра	27.000 CHF
2.	Међународна електротехничка комисија – IEC (Женева)	Одлука СИБ	1. јануар 1953.	30. јун	58.000 CHF
3.	Међународни систем за испитивање усаглашености и сертификацију електричне опреме – IECCE/CB Scheme (Женева)	Одлука СИБ	1. јануар 1985.	31. март	(4.000 CHF) Чланарину плаћају лабораторије „Квалитет” - Ниш и „Винча” - Београд
4.	Европски комитет за стандардизацију – CEN (Брисел)	Акциони план Владе за спровођење приоритета Европског партнерства (закључак Владе 05 бр. 018-721/ 2006-10 од 28. јуна 2007. године)	од 1. јануара 2008. године статус „придružени члан”	31. март	16.500 EUR
5.	Европски комитет за стандардизацију у области електротехнике – CENELEC (Брисел)	Закључак Савета министара СЦГ (76. седница, мај 2005. године)	од 1. октобра 2005. године статус „придružени члан”	28. фебруар	16.500 EUR
УКУПНО:					85.000 CHF + 33.000 EUR

4.3.3 Расходи за управни и надзорни одбор Института

Накнаде за рад исплаћују се председнику и члановима Управног и Надзорног одбора.

Управни одбор Института има председника и шест чланова. Накнаде за њихов рад утврђују се одлуком Скупштине Института и исплаћују се месечно, на текући рачун.

Управни одбор одржава седницу у просеку једном месечно, а нето накнаде за рад Управног одбора исплаћују се са рачуна сопствених прихода и ниже су од накнада предвиђених Статутом, јер Институт у претходном периоду није имао довољно средстава за увећање накнада. Председник и чланови Управног одбора Института именовани су решењем Владе 24 број 119-10245/2013 од 04.12.2013. године.

Почев од накнаде за новембар 2014. године, примењује се Закон о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава („Службени гласник РС“ број 116/14), на основу кога је накнада члановима УО умањена за 10 %.

Преглед исплаћене масе за накнаде и просечних накнада за председника и чланове управног одбора по месецима у 2016. години дат је у табели 4.9, која следи.

Табела 4.9 – Расходи за накнаде за рад чланова управног одбора Института у 2015. години (у динарима)

Месец	Број чланова (без председника)	Маса средстава за накнаде за чланове	Просечна бруто накнада за члана	Бруто накнада за председника	Укупна маса средстава за накнаде за чланове и председника
Јануар	6	238.842	39.807	59.711	298.554
Фебруар	6	238.842	39.807	59.711	298.554
Март	6	238.842	39.807	59.711	298.554
Април	6	238.842	39.807	59.711	298.554
Мај	6	238.842	39.807	59.711	298.554
Јун	6	238.842	39.807	59.711	298.554
Јул	6	238.842	39.807	59.711	298.554
Август	6	238.842	39.807	59.711	298.554
Септембар	6	238.842	39.807	59.711	298.554
Октобар	6	238.842	39.807	59.711	298.554
Новембар	6	238.842	39.807	59.711	298.554
Децембар	6	238.842	39.807	59.711	298.554
УКУПНО:	72	2.866.104	477.684	716.532	3.582.648
ПРОСЕЧНО:	6	238.842	39.807	59.711	298.554

Преглед планиране масе за накнаде и просечних накнада за председника и чланове Управног одбора по месецима у 2016. години дат је у табели 4.10 која следи.

Табела 4.10 – Планирани расходи за накнаде за рад чланова управног одбора у 2016. години (у динарима)

Месец	Број чланова (без председника)	Маса средстава за накнаде за чланове	Просечна бруто накнада за члана	Бруто накнада за председника	Укупна маса средстава за накнаде за чланове и председника
Јануар	6	238.842	39.807	59.711	298.554
Фебруар	6	238.842	39.807	59.711	298.554
Март	6	238.842	39.807	59.711	298.554
Април	6	238.842	39.807	59.711	298.554
Мај	6	238.842	39.807	59.711	298.554
Јун	6	238.842	39.807	59.711	298.554
Јул	6	238.842	39.807	59.711	298.554
Август	6	238.842	39.807	59.711	298.554
Септембар	6	238.842	39.807	59.711	298.554
Октобар	6	238.842	39.807	59.711	298.554
Новембар	6	238.842	39.807	59.711	298.554
Децембар	6	238.842	39.807	59.711	298.554
УКУПНО:	72	2.866.104	477.684	716.532	3.582.648
ПРОСЕЧНО:	6	238.842	39.807	59.711	298.554

Надзорни одбор Института има председника и два члана. Накнаде за радно ангажовање чланова и председника Надзорног одбора Института утврђују се одлуком Управног одбора Института и исплаћују се за месец у којем је одржана седница надзорног одбора.

Председник и чланови Надзорног одбора именовани су решењем Владе 24 број 119-6349/2011 од 18. августа 2011. године, а мандат им је истекао 18. августа 2015. године, међутим, овај састав ће обављати дужност до разрешења, односно до именовања новог састава. Накнаде за рад председника и два члана Надзорног одбора у 2015. години планиране су у износу од око 835.000 динара, што је довољно за исплату накнада у истим износима као за председника и чланове Управног одбора, и то за шест месеци годишње, тј. шест седница (видети у табели 4.11 која следи). Почев од накнаде за новембар 2014. године, примењује се Закон о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава („Службени гласник РС“ број 116/14), на основу кога су накнаде председнику и члановима НО умањене за 10 %.

Табела 4.11 – Расходи за накнаде за рад чланова надзорног одбора Института у 2015. години (у динарима)

Седница	Број чланова (без председника)	Маса средстава за накнаде за чланове	Просечна бруто накнада за члана	Бруто накнада за председника	Укупна маса средстава за накнаде за чланове и председника
I	2	79.614	39.807	59.711	139.325
II	2	79.614	39.807	59.711	139.325
III	2	79.614	39.807	59.711	139.325
IV	2	79.614	39.807	59.711	139.325
V	2	79.614	39.807	59.711	139.325
VI	2	79.614	39.807	59.711	139.325
УКУПНО:	12	477.684	238.842	358.266	835.950
ПРОСЕЧНО:	2	79.614	39.807	59.711	139.325

Износи накнада председнику и члановима НО за 2016. годину исти су као у 2015. години (видети у табели 4.12, која следи).

Табела 4.12 – Планирани расходи за накнаде за рад чланова надзорног одбора у 2016. години (у динарима)

Седница	Број чланова (без председника)	Маса средстава за накнаде за чланове	Просечна бруто накнада за члана	Бруто накнада за председника	Укупна маса средстава за накнаде за чланове и председника
I	2	79.614	39.807	59.711	139.325
II	2	79.614	39.807	59.711	139.325
III	2	79.614	39.807	59.711	139.325
IV	2	79.614	39.807	59.711	139.325
V	2	79.614	39.807	59.711	139.325
VI	2	79.614	39.807	59.711	139.325
УКУПНО:	12	477.684	238.842	358.266	835.950
ПРОСЕЧНО:	2	79.614	39.807	59.711	139.325

3.3.4 Остали текући расходи Института

Средства за остале текуће расходе планирана су у укупном износу од 34.120.000 динара, и то на основу реалних, крајње рационализованих трошкова Института, од којих неки представљају законску обавезу. Део ових средстава у висини од 16.418.598 динара, биће утрошен за плаћање чланарина у међународним организацијама за стандардизацију и накнаде члановима Управног и Надзорног одбора, чија је динамика и висина по наменама детаљно приказана у претходним поглављима овог финансијског плана.

Остатак средстава за остале текуће расходе, у висини 17.701.402 динара, биће утрошен за социјална давања, накнаде и награде за запослене, електричну енергију, грејање, водовод и канализацију, одношење смећа, физичко-техничку заштиту зграде, имовине и запослених, одржавање чистоће у радним просторијама Института, телефон, телефакс, интернет и мобилне телефоне, поштарину, осигурање опреме, осигурање зграде и осигурање опреме, осигурање зграде и осигурање запослених, као и за набавку превода европских и међународних стандарда које је неопходно преузети као српске стандарде на српском језику, на захтев министарстава која ће их користити за потребе доношења техничких прописа.

Ступањем на снагу Закона о изменама и допунама Закона о стандардизацији, Институт више није у обавези да објављује решења о доношењу и повлачењу стандарда у „Службеном гласнику РС”. Стога су у финансијском плану за 2016. годину, предвиђена средства за објављивање огласа, конкурса и општих аката.

Неопходно је предвидети средства и за образовање и усавршавање запослених, што ће обезбедити достизање неопходног општег нивоа знања страног језика и унапређење стручности и обучености запослених за обављање редовних задатака. План образовања и стручног усавршавања запослених у 2016. години, дат је у Прилогу 4.3 на страни 68. овог програма рада.

Део средстава за остале текуће расходе, утрошиће се за остале трошкове за запослене, који обухватају накнаде у натури, социјална давања запосленима, накнаде за запослене, награде запосленима и остале посебне расходе, и то за исплату солидарних помоћи, накнада трошкова превоза, осталих трошкова и исплате јубиларних и осталих награда запосленима за учествовање у бројним започетим активностима и успостављању нових делатности, које ће се у Институту спроводити током 2016. године. Висина средстава за претходно наведене намене, приказана је у табелама 4.13 и 4.14 које следе, а детаљан приказ динамике и висине ових расхода дат је у Прилогу 4.4 на стр. 69 овог програма рада.

Табела 4.13. Социјална давања, накнаде и награде за запослене

Редни број	Социјална давања, накнаде и награде за запослене	Група	Износ
1.	Социјална давања запосленима	414	1.140.000
2.	Накнаде за запослене	415	2.400.000
3.	Награде запосленима и остали посебни расходи	416	240.000
	УКУПНО:		3.780.000

Табела 4.14. Остали текући расходи Института/*6

Редни број	Остали текући расходи Института	Група	Износ
1	Стални трошкови	421	11.373.000
2	Трошкови путовања	422	2.350.000
3	Услуге по уговору (умањене за накнаде члановима УО и НО, које су већ приказане у поглављу 3.3.3)	423	7.279.402
4	Текуће поправке и одржавање опреме	425	1.570.000
5	Материјал	426	2.900.000
6	Порези, обавезне таксе и казне	482	150.000
	УКУПНО:		25.622.402

/* У табелама нису приказани расходи за УО, НО и чланарине у међународним организацијама за стандардизацију, јер су претходно објашњени у поглављу 4.3.2

4.3.5 Машине и опрема (основна средства)

Током 2016. године неопходно је издвојити део средстава како би се обновили материјални ресурси Института, који већ неколико година нису обнављани у потребној мери, и обезбедила подршка за реализацију планираних активности које се односе на послове стандардизације. Како је износ расположивих средстава за 2016. годину за ове намене одређен у висини од 1.500.000 динара, јер је потребно достићи потребан ниво опремљености ради припреме за пуноправно чланство у европским организацијама за стандардизацију, набавка машина и опреме планирана је веома рестриктивно и приказана у табели 4.15.

Табела 4.15 – План набавке машина и опреме у 2016. години

Ред. бр.	Машине и опрема	Потребна средства (у динарима)			
		Количина	Буџетска средства	Сопствени приходи	Укупно
	Рачунарска опрема:				
1.	Десктоп рачунари	8	0	700.000	700.000
2.	Лаптоп рачунари	2	0	100.000	100.000
3.	Мултифункционални штампач	2	0	200.000	200.000
4.	Свичеви и упсевичи	према потреби	0	100.000	100.000
	Софтвер:				
5.	Кадровска евиденција софтвер - лиценца	1	0	150.000	150.000
	Клима уређаји:				
6.	Клима уређај 18 БТ	3	0	150.000	150.000
	Замена опреме у квару и хитне потребе:				
7.	-	-	0	100.000	100.000
	УКУПНО:				1.500.000

Образложење за тачке 1, 2. и 3.

Имајући у виду расположиве ресурсе Института, за успостављање нормалног функционисања и обезбеђивање континуитета рада, апсолутни приоритет у 2016. години је набавка нове рачунарске опреме и штампача. Наиме, Институт је у претходним годинама успео да обнови део опреме, међутим, неопходно је наставити са унапређењем информатичке инфраструктуре, имајући у виду предстојеће обавезе Института.

Образложење за тачку 4.

Имајући у виду да је набављена нова опрема, потребно је постепено заменити и свичеве и упсевичи.

Образложење за тачку 5.

Ради обезбеђења несметаног одвијања радних процеса, неопходно је у 2016. години обезбедити нов софтвер за кадровску евиденцију и увезати га са рачуноводственим софтвером. Тиме би се избегли застоји о раду и у сваком тренутку обезбедила тачност података у свакодневном раду и за потребе извештавања.

Образложење за тачку 6.

Неопходно је успоставити адекватну климатизацију и купити нове клима уређаје за потребе новог тренинг центра у коме се на 100 квм налазе свега два клима уређаја који нису довољног капацитета за потребе одржавања семинара. Такође, потребно је у рачунском центру и појединим канцеларијама обновити клима уређаје који су дотрајали.

Образложење за тачку 7.

Институт се у претходним годинама суочавао са проблемом отказа појединих уређаја које није могао обновити јер нису били предвиђени финансијским планом. Стога је потребно предвидети одређен износ средстава за хитне потребе.

4.3.6 Опште напомене

У складу са одредбама члана 10. Закона о буџетском систему, Институт ће преузимати само оне обавезе за које су средства планирана овим финансијским планом, и то највише до висине планираних средстава за ту намену.

Ако у току године Института оствари приходи од продаје добара и услуга (сопствене приходи) у износу који је мањи од планираног, средства предвиђена овим финансијским планом користиће се према следећим приоритетима: чланарине у међународним и европским

организацијама за стандардизацију, минимални стални трошкови и минималне услуге по уговору за несметано функционисање Института, зараде запослених.

Ако у току године Институт оствари приходе од продаје добара и услуга (сопствене приходе) у износу који је већи од планираног, или друга примања у складу са законом, средства остварена на тај начин користиће се до оствареног нивоа, и то за намене утврђене овим финансијским планом, а буџетска средства која Институт не утроши до краја године, враћају се у буџет Републике Србије.

У случају да Институт у свом финансијском извештају за 2015. годину исказе вишак прихода над расходима, утрошак тих средстава биће одређен одговарајућом одлуком управног одбора Института, која ће бити усаглашена са препорукама оснивача Института, тј. Владе, које се односе на индиректне и директне кориснике буџета.

Упоредни преглед структуре средстава за финансирање расхода Института у 2015. и 2016. години, по изворима финансирања, дат је у табели 4.17 која следи.

Табела 4.17 – Упоредни преглед структуре средстава за финансирање расхода Института у 2015. и 2016. години, по изворима финансирања

Економска класификација	Назив	Износ по годинама (у динарима)		Индекс
		2015.	2016.	
791000	Приход из буџета	73.709.000	73.709.000	100
742000	Приход од продаје добара и услуга	37.101.000	40.204.000	108
321121	Пренета а неутрошена средства из ранијих година	649.000	649.000	100
	УКУПНО:	111.459.000	114.562.000	103

Детаљан преглед свих планираних расхода Института у 2015. и 2016. години, приказан је у табели 4.18. која следи.

Табела 4.18 – Детаљан преглед планираних расхода Института у 2016. години

Економска класификација	Назив	Износ по годинама (у динарима)	
		2015	2016
1 ТЕКУЋИ РАСХОДИ – ПЛАТЕ ЗАПОСЛЕНИХ			
411	Плате, додаци и накнаде запослених	52.704.000	54.204.000
4111111	Плате по основу цене рада	52.704.000	54.204.000
412	Социјални доприноси на терет послодавца	9.434.000	13.037.000
412111	Допринос за ПИО	5.981.894	8.588.560
412211	Допринос за здравствено осигурање	3.083.179	3.791.506
412311	Допринос за незапосленост	368.927	656.934
	УКУПНО (1):	62.138.000	67.241.000
414	Социјална давања запосленима	1.240.000	1,140,000
414111	Породиљско боловање, боловање преко 30 дана и друга боловања на терет фондова – процена потребних средстава урађена је на основу сагледавања структуре запослених у Институту и искустава из претходних година	200,000	200,000
414121	Расходи за образовање деце запослених	260,000	260,000
414311	Отпремнина приликом одласка у пензију – средства на овој економској класификацији користиће се за исплату отпремнина радницима који одлазе у пензију до краја 2016. године	240,000	240,000
414314	Помоћ у случају смрти запосленог или члана уже породице – средства предвиђена на овој економској класификацији користиће се за исплату просечних трошкова сахране у случају смрти запосленог или члана његове уже породице, као и за друге намене утврђене Правилником о стандардном класификационом оквиру за буџетски систем	200,000	200,000

414411	Помоћ у медицинском лечењу запосленог или члана уже породице – процена потребних средстава на овој економској класификацији извршена је на основу досадашњег искуства.	300,000	200,000
414412	Помоћ у случају оштећења или уништења имовине	40,000	40,000
415	Накнаде за запослене	2.500.000	2,400,000
415112	Накнаде трошкова за превоз на посао и са посла	2.496.000	2,396,000
41519	Остале накнаде трошкова запослених	4,000.00	4,000
416	Награде запосленима и остали посебни расходи	340,000.00	240,000
416111	Јубиларне награде	240,000.00	190,000
416119	Остале награде запосленима	100,000.00	50,000
421	Стални трошкови	11.580.000	11,373,000
421111	Услуге платног промета и банкарске услуге	280,000	280,000
421121	Трошкови банкарских услуга	60,000	60,000
421211	Енергетске услуге – електрична енергија	2.200.000	2.200.000
421225	Енергетске услуге – грејање	1.960.000	1.960.000
421311	Комуналне услуге – водовод и канализација	180000	180,000
421321	Трошкови дератизације и дезинсекције просторија	20000	20,000
421323	Физичко-техничка заштита запослених, зграде и имовине	2.000.000	2.200.000
421325 1	Услуге чишћења – одржавање чистоће у пословним просторијама	2.700.000	2.250.000
421325 2	Услуге чишћења – одношење смећа	200,000	400,000
421411	Услуге комуникација – телефон и телефакс	600,000	600,000
421412	Услуге комуникација – прикључак за интернет	450,000	450,000
421414	Услуге комуникација – мобилни телефони	200,000	200,000
421421	Услуге комуникација – пошта	400,000	350,000
421511	Осигурање зграде	60,000	45,000
421512	Осигурање возила	2,000	2,000
421513	Осигурање опреме	50,000	15,000
421521	Осигурање запослених у случају несреће на раду	90,000	42,000
421522	Здравствено осигурање	100,000	43,000
421523	Осигурање од одговорности из пословања	20,000	25,000
421622	Закуп административне опреме		50,000
421911	ТВ претплата	8,000	1,000
422	Трошкови путовања	2.300.000	2,350,000
422111	Трошкови службених путовања у земљи – средства на овој економској класификацији користе се за исплату дневница, трошкова превоза и хотелског смештаја запосленима при обављању послова ради реализације Програма рада Института	300,000	300,000
422191	Превоз у јавном саобраћају (средства са ове економске класификације користе се за исплату превоза волонтерима)	100,000	100,000
422211	Трошкови службених путовања у иностранство – дневнице		
422221	Трошкови службених путовања у иностранство – превоз		
422231	Трошкови службених путовања у иностранство – хотелски смештај		
422299	Трошкови службених путовања у иностранство – визе		
	Средства на овим економским класификацијама користе се за исплату дневница, трошкова превоза и хотелског смештаја запосленима у Институту када учествују на заседањима органа и техничких радних тела међународних и европских организација за стандардизацију у којима је Институт члан (ISO, IEC, и CEN CENELEC), као и у раду владиних организација и радних тела Уједињених нација, која се баве питањима стандардизације (видети прилог 4.5 овог програма рада, стр. 70)	1.750.000	1,800,000
422392	Трошкови путовања у оквиру редовног рада – средства на овој економској класификацији користе се за трошкове такси-превоза који се користе за службене потребе директора Института и запослених које он овласти, имајући у виду да Институт не располаже службеним возилом	130,000	130,000
422394	Накнада за коришћење сопственог возила	20,000	20,000
423	Услуге по уговору	10.821.000	11,698,000

423111	Услуге превозиња - услуге превозиња и термиолошког усаглашавања превода европских и међународних стандарда и сродних докумената ради доношења одговарајућих српских стандарда, односно сродних докумената за потребе техничких прописа које планирају да у 2015. години донесу поједина министарства, стандарда од општег значаја и сл.	100,000	400,000
423212	Услуге за одржавање софтвера	200,000	200,000
423291	Остале компјутерске услуге	1.300,000	1,300,000
423311	Услуге образовања и усавршавања запослених – трошкови редовне обуке и тестирања знања запослених у вези са употребом апарата и средстава за заштиту од пожара (законска обавеза), курсева за енглески језик, итд.	400,000	300,000
423321	Котизације за семинаре – трошкови котизација представника Института за разне стручне скупове (симпозијуме, семинаре и сл.)	100,000	100,000
423413	Услуге штампања публикација – трошкови штампања гласила и публикација Института – збирки стандарда и других публикација	700,000	600,000
423419	Остале услуге штампања – израда визит-карти за запослене и сл.	50,000	50,000
423421	Услуге информисања јавности – трошкови објављивања решења, одлука, огласа, конкурса и других општих аката у „Службеном гласнику Републике Србије”	80,000	80,000
423421 1	Услуге информисања јавности - Трошкови кампања за информисање јавности и подизање свести о значају стандарда и стандардизације	50,000	50,000
423432	Објављивање тендера и информативних огласа – трошкови тендера за јавне набавке и сличних огласа	20,000	20,000
423591 1	Накнаде за рад чланова Управног одбора – исплаћују се сваког месеца	3.582.648	3,582,648
423591 2	Накнаде за рад чланова Надзорног одбора – исплаћују се само у месецима када се одржавају седнице (шест пута годишње)	835,950	835,950
3599	Остале стручне услуге - ресертификација интегрисаног система менаџмента, акредитација Института	300,000	1,127,000
23711 1	Репрезентација - угоститељске услуге и за одржавање две редовне седнице скупштине Института у току године	100,000	100,000
423711 2	Репрезентација – новогодишњи пријем за пензионере и запослене у Институту	100,000	100,000
423711 3	Репрезентација – угоститељске услуге за седнице Управног одбора, Надзорног одбора и стручних савета	50,000	50,000
423711 4	Репрезентација – угоститељске услуге приликом посета представника међународних, европских и националних организација за стандардизацију, као и других значајних гостију из иностранства	120,000	20,000
423711 5	Организација пете Балканске конференције у Београду	100,000	200,000
423712	Поклони – поклони за функционере међународних и европских организација за стандардизацију и друге угледне госте из иностранства приликом посета	100,000	100,000
423911 1	Остале опште услуге – накнаде за коришћење права умножавања међународних и европских стандарда, као и националних стандарда других земаља (Немачке, Велике Британије, Русије и др.), ради продаје корисницима у нашој земљи (обавеза на основу уговора)	1.862.402	1,862,402
423911 2	Остале опште услуге – трошкови ангажовања спољних сарадника као и предавача на семинарима које организује Институт	400,000	400,000
423911 3	Остале опште услуге - трошкови заседања техничких радних тела међународних и европских организација за стандардизацију у нашој земљи	10,000	10,000
423911 4	Остале опште услуге – трошкови заштите интелектуалне својине Института и међународних организација за стандардизацију (статутарна обавеза)	10,000	10,000
423911 5	Остале опште услуге – трошкови редовне контроле и ревизије против- пожарних апарата, противпаничног светла, хидраната, громобрана, стабилне инсталације за дојаву пожара и других инсталација (законска обавеза)	250,000	200,000
425	Текуће поправке и одржавање опреме	2.700.000	1,570,000
425111	Зидарски радови	50,000	30,000
425113	Молерски радови	100,000	30,000
425114	Радови на крову	450,000	100,000
425115	Радови на водоводу	80,000	80,000
425116	Централно грејање	50,000	30,000
425117	Електричне инсталације	80,000	100,000
425119	Остале услуге и материјал за текуће поправке и одржавање зграде	900,000	250,000
425119 1	Остале услуге – хитне поправке	300,000	250,000
425219	Остале поправке и одржавање опреме за саобраћај	50,000	10,000

425222	Рачунарска опрема – услуге одржавања и набавке резервних делова за рачунарску и телекомуникациону опрему	150,000	200,000
425223	Одржавање опреме за телекомуникацију (телефонске централе)	30,000	10,000
425226	Биротехничка опрема – услуге одржавања и набавке резервних делова за штампарско-репрографску опрему	140,000	180,000
425227	Уградна опрема – материјал за хитне поправке столарије и електричних, водоводних или других инсталација	170,000	150,000
425229	Остале поправке и одржавање опреме	150,000	150,000
426	Материјал	3.640.000	2,900,000
426111	Канцеларијски материјал – канцеларијски и штампарско-репрографски материјал за свакодневни рад (папир, тонери, фасцикле, материјал за паковање и доставу стандарда корисницима, компакт-дискони итд.)	2.400.000	1,800,000
426121	Расходи за радну униформу	50,000	50,000
426311 1	Стручна литература за редовне потребе запослених – претплата за “Службени гласник РС”, “Привредни саветник”, “ИНГ регистар”, итд.	300,000	200,000
426311 2	Стручна литература за редовне потребе запослених – иностране базе података и текстова (Peginorm)	350,000	300,000
426312	Стручна литература за образовање запослених – речници, монографије и сличне стручне књиге набављене у земљи и иностранству и сл.	100,000	80,000
426412	Издаци за гориво	10,000	70,000
426819	Остали материјал за одржавање хигијене	30,000	30,000
426822	Пиће	340,000	310,000
426823	Намирнице за припремање хране	60,000	60,000
462	Дотације међународним организацијама	12.000.000	12.000.000
462121	Текуће донације и дотације међународним организацијама - чланарине Института у међународним и европским организацијама за стандардизацију (статутарна обавеза)	12.000.000	12,000,000
482	Порези, обавезне таксе и казне	200,000	150,000
482131	Трошкови регистрације возила и остале таксе	1,000	1,000
482211	Републичке таксе	49,000	49,000
482191	Остали порези	50,000	50,000
482231	Обавезне таксе – градске таксе	100,000	50,000
	УКУПНО (2):	47.321.000	45.821.000
3 ОСНОВНА СРЕДСТВА			
512	Машине и опрема	2,000,000	1.350.000
512000	Машине и опрема – средства на овој економској класификацији користиће се у складу са посебним планом набавке	2.000.000	1,350,000
515	Нематеријална имовина	0	150.000
515111	Нематеријална имовина	0	150,000
	УКУПНО (3):	2.000.000	1,500,000
	УКУПНО (1)+(2)+(3):	111.459.000	114.562.000

ПРИЛОЗИ П

ОСТВАРЕНИ РАСХОДИ ЗА ПЛАТЕ ЗАПОСЛЕНИХ У 2015. ГОДИНИ И ПЛАНИРАНИ РАСХОДИ ЗА ПЛАТЕ У 2016. ГОДИНИ

Табела 1 – План броја запослених, масе за зараде и просечне бруто зараде по месецима у 2015. години (у динарима)

Месец	УКУПНО			СТАРОЗАПОСЛЕНИ			НОВОЗАПОСЛЕНИ			ПОСЛОВОДСТВО			
	Број запослених	Маса за зараде	Просечна бруто зарада	Број запослених	Маса за зараде	Просечна бруто зарада	Број запослених	Маса за зараде	Просечна бруто зарада	Број запослених	Маса за зараде	Просечна бруто зарада	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Јануар	62	4.388.582	70.784	57	3.764.582	66.045	-	-	-	5	-	624.000	124.800
Фебруар	61	4.323.427	70.876	56	3.699.427	66.061	-	-	-	5	-	624.000	124.800
Март	61	4.350.903	71.326	56	3.726.903	66.552	-	-	-	5	-	624.000	124.800
Април	61	4.373.735	71.701	56	3.749.735	66.960	-	-	-	5	-	624.000	124.800
Мај	61	4.386.887	71.916	56	3.762.887	67.194	-	-	-	5	-	624.000	124.800
Јун	61	4.372.531	71.681	56	3.748.531	66.938	-	-	-	5	-	624.000	124.800
Јул	61	4.382.939	71.851	56	3.758.939	67.124	-	-	-	5	-	624.000	124.800
Август	61	4.395.432	70.894	56	3.700.864	66.087	1	70.568	-	5	-	624.000	124.800
Септембар	61	4.412.291	71.166	57	3.788.291	66.461	-	-	-	5	-	624.000	124.800
Октобар	61	4.425.875	71.385	56	3.801.875	67.891	-	-	-	5	-	624.000	124.800
Новембар	61	4.436.845	71.562	56	3.812.845	68.087	-	-	-	5	-	624.000	124.800
Децембар	61	4.454.553	71.848	59	3.830.553	64.925	-	-	-	5	-	624.000	124.800
УКУПНО:	738	52.704.000	856.990	677	45.145.432	800.324	-	-	-	60	-	7.488.000	1.497.600
ПРОСЕЧНО:	61	4.392.000	71.416	56	3.762.119	66.694	-	-	-	5	-	624.000	124.800

Табела 2 – План броја запослених, масе за зараде и просечне бруто зараде по месецима у 2016. години (у динарима)

Месец	УКУПНО			СТАРОЗАПОСЛЕНИ			НОВОЗАПОСЛЕНИ			ПОСЛОВОДСТВО			
	Број запослених	Маса за зараде	Просечна бруто зарада	Број запослених	Маса за зараде	Просечна бруто зарада	Број запослених	Маса за зараде	Просечна бруто зарада	Број запослених	Ново запо-слени	Маса за зараде	Просечна бруто зарада
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Јануар	61	4.517.000	74.049	56	3.887.000	69.410	-	-	-	5	-	630.000	126.000
Фебруар	61	4.517.000	74.049	56	3.887.000	69.410	-	-	-	5	-	630.000	126.000
Март	61	4.517.000	74.049	56	3.887.000	69.410	-	-	-	5	-	630.000	126.000
Април	61	4.517.000	74.049	56	3.887.000	69.410	-	-	-	5	-	630.000	126.000
Мај	61	4.517.000	74.049	56	3.887.000	69.410	-	-	-	5	-	630.000	126.000
Јун	61	4.517.000	74.049	56	3.887.000	69.410	-	-	-	5	-	630.000	126.000
Јул	61	4.517.000	74.049	56	3.887.000	69.410	-	-	-	5	-	630.000	126.000
Август	61	4.517.000	74.049	56	3.887.000	69.410	-	-	-	5	-	630.000	126.000
Септембар	61	4.517.000	74.049	56	3.887.000	69.410	-	-	-	5	-	630.000	126.000
Октобар	61	4.517.000	74.049	56	3.887.000	69.410	-	-	-	5	-	630.000	126.000
Новембар	61	4.517.000	74.049	56	3.887.000	69.410	-	-	-	5	-	630.000	126.000
Децембар	61	4.517.000	74.049	56	3.887.000	69.410	-	-	-	5	-	630.000	126.000
УКУПНО:	732	54.204.000	888.588	672	46.644.000	832.920	-	-	-	60	-	7.560.000	1.512.000
ПРОСЕЧНО:	61	4.517.000	74.049	56	3.887.000	69.410	-	-	-	5	-	630.000	126.000

ПЛАН КАДРОВА ЗА 2016. ГОДИНУ

Финансијским планом Института за стандардизацију Србије (у даљем тексту: Институт) за 2016. годину предвиђена су средства за плате и социјалне доприносе на терет послодавца за 61 запосленог, и то за:

- 45 са високом школском спремом (ВСС), укључујући три са магистратуром;
- 2 са вишом школском спремом (ВШС); и
- 14 са средњом стручном спремом (ССС).

Дана 12. августа 2015. године, ступио је на снагу Закон о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору („Сл. гласник РС“, бр 68/2015), чији члан 20. прописује да запосленом у јавном сектору престаје радни однос када наврши године живота и стаж осигурања који су прописани законом за одлазак у старосну пензију, независно од прописа којима се уређује његов радно – правни статус.

Како је овај члан закона почео да се примењује у року од 60 дана од дана његовог ступања на снагу, то је у случају Института значило да дана 12. октобра престаје радни однос за пет запослених по основу пензионисања, а да ће дана 17.11.2015. године, још једна запослена остварити услове за старосну пензију, након чега ће у Институту бити запослено 55 извршилаца. Од наведених шесторо запослених, четворо су секретари комисија за стандарде у Институту, па ће њихов одлазак у пензију неспорно отворити нове проблеме и отежати благовремено и потпуно извршење плана доношења стандарда. Институту је достављен допис министра привреде, у коме је изнета препорука да институције које су у надлежности Министарства привреде пронађу могућност да обезбеде континуитет рада без закључивања споразума о наставку радног односа са запосленима који су остварили право на старосну пензију. Међутим, имајући у виду да за два радна места (руководиоци Одељења за рударство и металургију и Одељења за електронику и телекомуникације) није било расположиво адекватно решење, Институт се обратио Министарству привреде са молбом за омогућавање закључивања споразума о наставку рада са овим запосленима.

Међутим, без обзира на начин решавања овог проблема, неопходно је што пре поунити упражњена радна места у Институту, како би уопште било могуће очувати континуитет рада, увести, одржавати и развијати нове активности.

Имајући у виду велику флукуацију кадра у Институту, уколико се у 2016. години укаже било каква могућност, неопходно је приоритетно поунити и радно место са високом стручном спремом на финансијским и рачуноводственим пословима, јер је већ четири године упражњено, што успорава и отежава редовно функционисање Института.

**ПЛАН ОБРАЗОВАЊА И СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА ЗАПОСЛЕНИХ У 2016.
ГОДИНИ**

У 2016. години неопходно је издвојити део средстава за план образовања и стручног усавршавања запослених приказан у табели 1, у циљу стручнијег и ефикаснијег обављања послова у оквиру основне делатности Института.

Табела 1 – План образовања и стручног усавршавања запослених у 2016. години

Ред. бр.	Течајеви за образовање и усавршавање запослених	Планирана средства у динарима
2.	Курс енглеског језика	70.000
3.	Обука за рад на пројектима за два запослена	50.000
4.	Обука за провераваче система менаџмента	180.000
УКУПНО:		300.000

Образложење за тачку 1.

За потребе Института неопходно је одржати ниво знања енглеског језика ради сталне комуникације са европским и међународним организацијама за стандардизацију.

Образложење за тачку 2.

Неопходно је извршити обуку запослених за рад на пројектима Европске уније или регионалним, имајући у виду да то може представљати додатни извор финансирања за Институт.

Образложење за тачку 3.

Узимајући у обзир предложене измене закона и проширење делатности Института, неопходно је обезбедити обуку за два проверавача система менаџмента.

ПРЕГЛЕД РАСХОДА ПО НАМЕНАМА И МЕСЕЦИМА У 2016. ГОДИНИ

Табела 1 – Преглед потребних средстава за планиране расходе по наменама и месецима у 2016. години

Месец	Бруто зарада	Порез и доприноси на терет послодавца	Укупно зарада (2 + 3)	Превоз радника	Отпремнине	2015. ГОДИНА		Помоћ породници	Боловање	Остали трошкови	Управни одбор и Надзорни одбор	Укупно	Дневнице и други трошкови у земљи и иностранству
						Помоћ радницима	Помоћ						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
УКУПНО	52.704.000	9.434.000	62.138.000	2.500.000	240.000	300.000	200.000	200.000	47.321.000	4.418.592	54.039.592	2.300.000	
2016. ГОДИНА													
Јануар	4.517.000	1.086.416	5.603.416	200.000	-	-	-	-	3.818.416	368,216	4.382.465	195.833	
Фебруар	4.517.000	1.086.416	5.603.416	200.000	-	-	-	100.000	3.818.416	368,216	4.382.465	195.833	
Март	4.517.000	1.086.416	5.603.416	200.000	40.000	-	-	-	3.818.416	368,216	4.382.465	195.833	
Април	4.517.000	1.086.416	5.603.416	200.000	-	60.000	-	-	3.818.416	368,216	4.382.465	195.833	
Мај	4.517.000	1.086.416	5.603.416	200.000	-	-	50.000	-	3.818.416	368,216	4.382.465	195.833	
Јун	4.517.000	1.086.416	5.603.416	200.000	100.000	-	-	-	3.818.416	368,216	4.382.465	195.833	
Јул	4.517.000	1.086.416	5.603.416	200.000	-	60.000	50.000	-	3.818.416	368,216	4.382.465	195.833	
Август	4.517.000	1.086.416	5.603.416	200.000	-	-	-	-	3.818.416	368,216	4.382.465	195.833	
Септембар	4.517.000	1.086.416	5.603.416	200.000	-	60.000	50.000	-	3.818.416	368,216	4.382.465	195.833	
Октобар	4.517.000	1.086.416	5.603.416	200.000	-	-	-	-	3.818.416	368,216	4.382.465	195.833	
Новембар	4.517.000	1.086.416	5.603.416	200.000	100.000	60.000	50.000	-	3.818.416	368,216	4.382.465	195.833	
Децембар	4.517.000	1.086.416	5.603.416	200.000	-	-	-	-	3.818.416	368,216	4.382.465	195.833	
УКУПНО:	54.204.000	13.036.992	67.240.992	2.400.000	240.000	240.000	200.000	200.000	45.820.992	4.418.592	52.589.580	2.350.000	
ПРОСЕЧНО:	4.517.000	1.086.416	5.603.416	200.000	80.000	60.000	50.000	100.000	3.818.416	368,216	4.382.465	195.833	

ПЛАН СЛУЖБЕНИХ ПУТОВАЊА У ИНОСТРАНСТВО У 2016. ГОДИНИ

План службених путовања у иностранство у 2016. години ради учествовања представника Института за стандардизацију Србије (у даљем тексту: Институт) на заседањима генералних скупштина, других органа и техничких радних тела међународних и европских организација за стандардизацију, регионалне сарадње са националним организацијама за стандардизацију, укључујући ванпланска путовања ради учешћа на међународним скуповима у вези са основном делатношћу Института, приказан је у табели 1. За трошкове службених путовања у 2016. години потребна су средства у износу од 2.000.000, а од тога, 1.450.000 динара за службена путовања у иностранство.

Табела 1 – Службена путовања у иностранство која се планирају у 2016. години

Ред. бр.	Број учесника	Разлог службеног путовања	Датум и место путовања	Број днев-ница	Износ дневница
1	2	3	4	5	6
1.	Директор +1	39. заседање Генералне скупштине ISO-а и 50. заседање Комитета за земље у развоју (ISO/ DEVCO)	20-23. септембар, Пекинг (Народна Република Кина)	8	101 USD
2.	Директор +1	80. Генерално заседање Међународне електротехничке комисије – ИЕС	10-14. октобар Франкфурт (Савезна Република Немачка)	8	87 EUR
3.	Директор + 1	43. заседање Генералне скупштине CEN-а, 57. заседање Генералне скупштине CENELEC-а и 4. Заједничко заседање генералних скупштина CEN-а и CENELEC-а	7-8. јун Скопље (Република Македонија)	4	41 EUR
4.	1	CEN/TC 52 (Безбедност играчака)	11-15. април Делфт (Краљевина Холандија)	3	79 EUR
5.	1	CEN/TC 292 (Карактеризација отпада)	Није познато	3	-
6.	1	CEN/TC 275 (Анализа хране - Хоризонталне методе)	Септембар, Берлин (Савезна Република Немачка)	-	87 EUR
7.	1	CLC/TC 64 – Електричне инсталације ниског напона и зашита од електричног удара	није познато	-	-
8.	Руководилац Сектора за електр. стандардизацију	Заседање Управног комитета међународне шеме за признавање сертификата електротехничких производа – СМС ИЕСЕЕ	1-2. јун, Осло (Краљевина Норвешка)	2	-
9.	1	Заседање техничког комитета CLC/TC 31 – Електрични уређаји за потенцијално експлозивне атмосфере	није познато	-	-
10.	Ванпланска службена путовања у иностранство (по позиву, спонзорисана делимично или у целини).				
УКУПНО:					1.800.000

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Ред. бр. 1

Институт је пуноправни члан Међународне организације за стандардизацију (ISO) и пуноправни члан ISO Комитета за земље у развоју (DEVCO). Статут и Правила процедуре ISO-а прописују да његови пуноправни чланови учествују на заседању Генералне скупштине (ГС), а Институт има право гласа у доношењу резолуција, као и другим активностима ГС. Комитет ISO/DEVCO разматра питања од интереса за земље у развоју, подстиче њихово учешће у процесу доношења међународних стандарда, обезбеђује техничку и саветодавну помоћ, и др. Поред статутарних и процедуралних питања, на заседању ГС разматра се низ стручних и техничких питања везаних за развој и примену међународних ISO стандарда и сродних докумената; стратегијски планови рада; усвајају се резултати рада извршних и управних тела; дискутују се питања политике стандардизације од интереса за чланице и њихово учешће у раду ISO-а; бирају се чланови Савета ISO-а и чланови Управног одбора за техничка питања; на овом заседању врши се избор два потпредседника ISO-а и будућег председника ISO-а; разматра се и усваја буџет за наредну годину, и др.

Ред. бр. 2

Институт је пуноправни члан Међународне електротехничке комисије (IEC). У складу са Статутом и Правилима процедуре IEC, Институт има функцију националног комитета IEC за Републику Србију. Директор Института (који врши функцију председника националног комитета IEC у нашој земљи) и/или руководиоца надлежног сектора у Институту (који врши функцију генералног секретара националног комитета) редовно учествују на генералним заседањима IEC, у оквиру којих се одржавају заседања Савета (тј. генералне скупштине, законодавног тела IEC), Одбора за менаџмент стандардизације и Одбора за оцењивање усаглашености, као и Форум секретара националних комитета, Форум председника националних комитета и заседања других формалних и неформалних тела. Институт преузима међународне IEC стандарде и сродне документе као српске стандарде и српске сродне документе.

Ред. бр. 3

Директор Института за стандардизацију Србије, са сарадницима, учествује у раду Генералне скупштине Европског комитета за стандардизацију (CEN) и Генералне скупштине Европског комитета за стандардизацију у области електротехнике (CENELEC), у којима Институт има статус придруженог члана (у CEN-у од 1. јануара 2008. године, а у CENELEC-у од 1. октобра 2005. године). Институт преузима европске стандарде (EN) и сродне документе као српске стандарде и српске сродне документе, и на бази реципроцитета и по принципу отворености размењује стручне информације са CEN-ом и CENELEC-ом.

Преузимање европских стандарда у наш систем стандардизације је приоритет у раду Института. Ове активности су интезивне неколико година уназад и представљају један од услова за напредовање Републике Србије у процесу придруживања Републике Србије Европској унији. Сарадња са CEN-ом и CENELEC-ом омогућава рад на преузимању европских стандарда као српских и подразумева, између осталог, учешће у раду генералних скупштина CEN-а и CENELEC-а.

Ред. бр. 4

Технички комитет CEN/TC 52, Безбедност играчака, бави се стандардизацијом у области коју је Институт одредио као један од приоритета у свом раду због актуелности ове области на европском и светском нивоу.

Ред. бр. 5

На основу права које проистиче из садашњег статуса Института у CEN-у, Институт прати рад и учествује у раду техничког комитета CEN/TC 292 (Карактеризација отпада).

Ред. бр. 6

На основу права које проистиче из садашњег статуса Института у CEN-у, Институт прати рад и учествује у раду техничког комитета CEN/TC 275 (Анализа хране-Хоризонталне методе).

Ред. бр. 7

На основу придруженог чланства у CENELEC-у, Институт се определио да прати рад техничког комитета CENELEC/TC 64 (Електричне инсталације ниског напона и заштита од електричног удара) и његових поткомитета. У нашој земљи је тренутно на снази Правилник о техничким нормативима за електричне инсталације ниског напона (урађен на основу међународних стандарда) и припадајући стандарди серије SRPS N.B2. ... , који су донесени у периоду од 1989. до 1992. године. Наведени правилник и стандарди се налазе у широкој употреби при пројектовању и извођењу електричних инсталација ниског напона. Потребна је потпуна измена постојеће регулативе у овој области у релативно кратком року. Учешће на предстојећем заседању техничког комитета CENELEC/TC 64 и његових поткомитета је од великог значаја ради благовременог упознавања са њиховим радом и што једноставније измене наше регулативе у овој области.

Ред. бр. 8

Институт је члан Међународне шеме за сертификацију производа према захтевима IEC стандарда (шеме IECЕЕ-СВ) и на основу правила процедуре те шеме има право и обавезу да учествује на заседању управног комитета те шеме, које се одржава сваке године у једној од земаља чланица шеме.

Ред. бр. 9

Институт прати рад Техничког комитета CENELEC/TC 31 (Електрични уређаји за рад у потенцијално експлозивним атмосферама), који је интензивирао постизањем придруженог чланства у CENELEC 2005. године. Због европских стандарда који су повезани са Директивом 9/94/EC (ATEX), који морају бити преузети у наш систем стандардизације из ове области, као и због нових европских стандарда који су предмет рада овог техничког комитета, а веома битни за нашу праксу и привреду (између осталих то су и стандарди за грејне каблове у експлозивним атмосферама), учешће у раду и директни контакти са експертима који креирају европске стандарде су веома значајни за боље разумевање и ефикасније доношење српских стандарда у овој области.

Ред. бр. 10

Због процеса европских интеграција, преговора у вези са приступањем СТО, регионалне сарадње са земљама Западног Балкана, као и позива на семинаре, обуке и друге скупове за стручно усавршавање, у току сваке године указује се потреба за остваривањем једног броја важних службених путовања у иностранство која се не могу унапред предвидети и планирати. Позиве за учешће на разним међународним експертским састанцима, семинарима, радионицама и сличним скуповима Институт добија један или два месеца уочи њиховог одржавања и стога се она не могу унапред планирати. Из тих разлога неопходно је да постоје одређени износ средстава за ванпланска службена путовања у иностранство.

УПРАВНИ ОДБОР

Председник

Владимир Вукашиновић
Владимир Вукашиновић, дипл. инж.ел